www.glos.live

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Głos

Wtorek
5 listopada 2019
nr 85 (LXXIV)
cena: 13 kč

19085
9 771212 422027

WIADOMOŚCI
»TACY JESTEŚMY«: TRWA GŁOSOWANIE
STR. 2-3

KULTURA
ŻABKI DLA MALUCHÓW
STR. 4

SPORT
ODA DO ROZPACZY
STR. 8

Nauczyciele: 10 procent to mało!

PROBLEM: Na środę w RC zaplanowano ogólnokrajowy strajk nauczycieli. Gra toczy się o odsetek podwyżki wynagrodzeń. Wiadomo już, że będą strajkowali pedagodzy z polskich szkół podstawowych w Czeskim Cieszynie i Wędryni.

Danuta Chlup

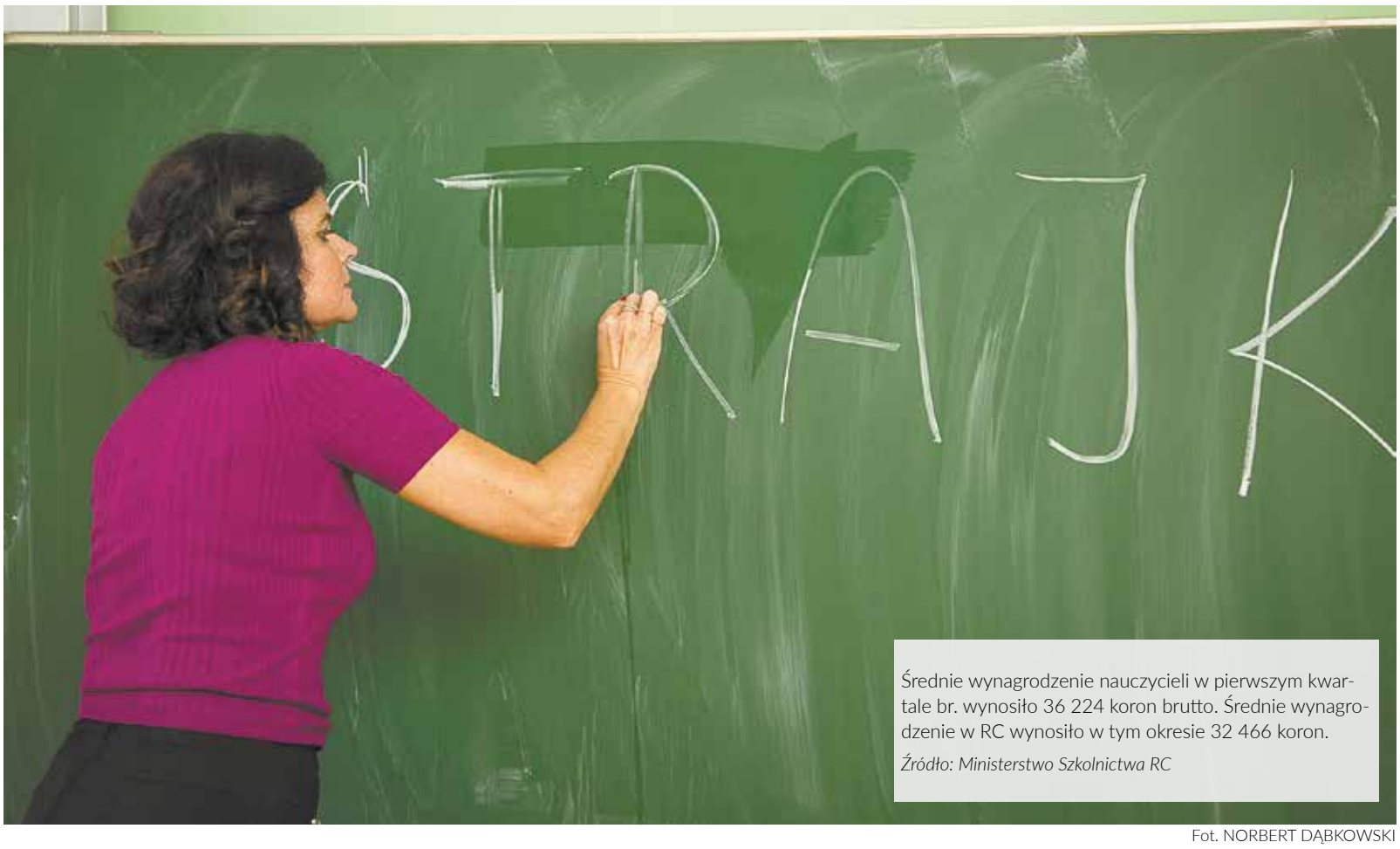

Średnie wynagrodzenie nauczycieli w pierwszym kwartale br. wynosiło 36 224 koron brutto. Średnie wynagrodzenie w RC wynosiło w tym okresie 32 466 koron.

Źródło: Ministerstwo Szkolnictwa RC

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Pensje pedagogów mają od stycznia przyszłego roku wzrosnąć o 10 procent: o 8 proc. podniosą się podstawowe taryfy płacowe, reszta ma wzmocnić premiową część płac. Suma funduszy przeznaczonych w budżecie na wynagrodzenia pedagogów wzrośnie w przyszłym roku o 11 mld koron.

Czeskomorawskie Związki Zawodowe Pracowników Szkolnictwa uważają, że to za mało. Chcą 15-procentowej podwyżki i innego, niż proponuje ministerstwo, podziału środków pomiędzy część taryfową i premiową. A ponieważ negocjacje z rządem nie przyniosły spodziewanych efektów, związkowcy postanowili przystąpić do jednodniowego strajku. Protest odbędzie się jutro.

Na stronie internetowej polskiej podstawówki w Czeskim Cieszynie pojawiła się w poniedziałek informacja dla rodziców o przystąpieniu nauczycieli do strajku. – Drodzy Rodzice! Uczniowie są dla nas ważni! Protestujemy, bo zależy nam na przyszłości edukacji! – czytamy w niej. Dyrektor placówki, Marek Grycz, potwierdził w rozmowie z „Głosem", że szkoła będzie w środę zamknięta. Także co najmniej dwa polskie przedszkola będą objęte strajkiem.

Do strajku przystąpią również nauczyciele PSP im. W. Szymborskiej w Wędryni. – Nie będzie lekcji, ale z myślą o tych rodzicach, którzy naprawdę nie mają co zrobić z dziećmi, zadecydowaliśmy, że w godzinach przedpołudniowych będzie czynna świetlica szkolna – powiedział dyrektor Krzysztof Gąsiorowski.

Również nauczyciele Polskiej Szkoły Podstawowej im. J. Kubisza w Gnojniku zamierzali przyłączyć się do strajku. – Zrezygnowaliśmy ze względu na obwodowe eliminacje konkursu recytatorskiego, które są zaplanowane na środę. Terminu nie dało się przesunąć. W dodatku będą się u nas odbywały także przesłuchania obwodu cieszyńskiego ze względu na strajk w czeskocieszyńskiej szkole – powiedział nam dyrektor Tadeusz Grycz.

– Osobiście zgadzam się z postulatami strajku, ale uważam, że o tych sprawach trzeba rozmawiać, negocjować. Biorąc pod uwagę wynagrodzenia w innych zawodach wymagających podobnych kwalifikacji, a więc wyższego wykształcenia, uważam, że nauczyciele zarabiają za mało, podwyżka 10 procent jest zbyt niska – powiedziała „Głosowi" Anna Jeż, dyrektor PSP im. G. Przeczka w Trzyńcu. Dodała, że nauczyciele mają podobne zdanie, zgadzają się z postulatami, lecz nie będą strajkowali.

Podobna decyzja zapadła w polskiej szkole w Suchej Górnej. – Nie strajkujemy przede wszystkim ze względu na poczucie współodpowiedzialności wobec rodziców i dzieci. Nasz protest wywołałby masę niepotrzebnych konfliktów. Jeżeli nasi nauczyciele zastrajkują, to muszą się liczyć z tym, że część, a może większość rodziców nie będzie miała co zrobić z dziećmi. Nasze nieprzystąpienie do strajku jest wyborem bardziej natury społecznej niż ekonomicznej. Solidaryzujemy się ze strajkującymi, rozumiemy koleżanki i kolegów, którzy do strajku przystąpili, ale my tym razem do niego nie przystępujemy – argumentowała Monika Pláškowa, dyrektorka placówki.

Także w pozostałych polskich dziewięcioklasowych podstawówkach nie będzie strajku – tak przynajmniej wynika z informacji, które posiadaliśmy w poniedziałek przed zamknięciem numeru. W Karwinie dopiero po południu miało się odbyć zebranie związków zawodowych. W normalnym trybie będzie pracowało Polskie Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie. – Nie było żadnego inicjatora strajku, nikt z nauczycieli nie przyszedł z tym do mnie, w związku z czym pracujemy normalnie – stwierdziła dyrektor Maria Jarnot.

Postulaty związkowców poparła Izba Pedagogiczna. – Domagamy się, aby została spełniona pierwotna obietnica, że pensje w szkolnictwie wzrosną w przyszłym roku o 15 procent, z tym, że 10 proc. zostanie przeznaczonych na taryfy, a pozostałych 5 proc. na dodatki i premie. Żądamy, aby rząd jak najszybciej spełnił uchwałę Izby Poselskiej, że wynagrodzenia nauczycieli będą wynosiły 130 proc. średniego wynagrodzenia w RC.

Minister szkolnictwa, Robert Plaga (ANO), jest przekonany, że nauczyciele nie mają powodu do strajku w obliczu zapowiedzianej podwyżki płac. – Pogotowie strajkowe oraz strajk w szkołach uważam w tej chwili za absurd – stwierdził minister. ◢

NASZ »GŁOS«

Beata Schönwald
beata.schonwald@glos.live

Wraz ze zbliżającą się 30. rocznicą aksamitnej rewolucji coraz częściej publikowane są badania opinii publicznej, które mają na celu określenie, jak mieszkańcy Republiki Czeskiej oceniają wydarzenia z 17 listopada 1989 roku. Jeden z takich sondaży przeprowadziło również Centrum Badań Opinii Publicznej (CVVM). Do jego wyników postanowiłam się odnieść.

Nie powiem, że były one dla mnie wielkim zaskoczeniem. Choć jako życiowa (naiwna) optymistka do końca chciałam wierzyć, że „ochy" i „achy" pod adresem czasów, kiedy za rogalik płaciło się tylko 40 halerzy, są wyjątkiem, przypadkiem, ale z pewnością nie regułą. Wyniki badań przekonały mnie o odwrocie. Mimo że w przeprowadzonej ankiecie wydarzenia sprzed 30 lat były oceniane zaraz po okresie pierwszej republiki jako drugie najbardziej pozytywne, sondaż CVVM wykazał, że wciąż jeszcze istnieje spora grupa ludzi, którym za komuny po prostu żyło się lepiej. Mało tego, wraz z wiekiem ich negatywne nastawienie do listopada 1989 rosło. Zastanawiam się, co o tym myśleć. Z jednej strony chodzi przecież o ludzi, którzy żyli w tych czasach i są – jak to nazywamy – żywymi świadkami historii. Teoretycznie powinni więc wiedzieć lepiej od tych, którzy tych czasów nie pamiętają albo byli wówczas dziećmi. Z drugiej strony mamy cały szereg dowodów na to, że czasy czechosłowackiego socjalistycznego dobrobytu były okresem prześladowań tych, którzy myśleli inaczej niż mająca w tym czasie patent na prawdę partia komunistyczna. Więzienia, internowanie niewygodnych osób, podsłuchy, przesłuchania, takie metody były na porządku dziennym. Oczywiście, nie dotyczyły one większości obywateli lojalnych wobec ustroju, zadowolonych z piwa w lodówce, telewizora i subwencjonowanych wczasów zakładowych w Tatrach Wysokich. Dotyczyły one „tylko" tej mniejszości, która ma odwagę nawet w trudnych czasach chodzić z podniesioną głową, która ceni wyżej od spasionego brzucha wolną myśl, własne zdanie i chce dociec prawdy. Rozumiem, że nie wszyscy mamy duszę rewolucjonisty i śmiałość, żeby wychylać się z szeregu. Tak samo było 40, 50 i 100 lat temu. Smutne jest jednak to, kiedy nie chcemy widzieć spraw w szerszym kontekście, z perspektywy przekraczającej nasze wygodne ciepełko. ◢

CYTAT NA DZIŚ

Andrej Babiš
premier RC, do przygotowujących się do strajku nauczycieli

●●●

Nigdy w historii nie mieliście tylu pieniędzy, co teraz

E-STREFA

Zapraszamy do odwiedzenia naszego archiwum krótkich materiałów filmowych.

Znajdź nas **na YouTubie**

Znajdź nas **na Facebooku**

DZIŚ...

5
listopada 2019

Imieniny obchodzą: Sławomir, Elżbieta
Wschód słońca: 6.38
Zachód słońca: 16.18
Do końca roku: 56 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Postaci z Bajek
Przysłowia: „Deszcz z początkiem listopada, mrozy w styczniu zapowiada"

JUTRO...

6
listopada 2019

Imieniny obchodzą: Leonard, Melaniusz
Wschód słońca: 6.40
Zachód słońca: 16.17
Do końca roku: 55 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Wyzyskowi Środowiska Naturalnego podczas Wojen i Konfliktów Zbrojnych
Przysłowia: „Gdy w listopadzie gawrony gromadnie latają, deszcze albo śniegi zapowiadają"

POJUTRZE...

7
listopada 2019

Imieniny obchodzą: Antoni, Florenty
Wschód słońca: 6.41
Zachód słońca: 16.15
Do końca roku: 54 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Kotleta Schabowego
Przysłowia: „Gdy w listopadzie liść na szczytach drzew się trzyma, w maju na nowe liście spadnie jeszcze zima"

POGODA

wtorek
dzień: 9 do 12 C
noc: 8 do 5 C
wiatr: 2-3 m/s

środa
dzień: 8 do 12 C
noc: 8 do 5 C
wiatr: 1-3 m/s

czwartek
dzień: 8 do 12 C
noc: 6 do 3 C
wiatr: 1-2 m/s

»Tacy Jesteśmy«: trwa głosowanie

W sobotę 16 listopada w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie odbędzie się gala „Tacy Jesteśmy 2019". Gościem specjalnym uroczystości będzie Zbigniew Kaleta Quartet, zaś poprowadzą ją tradycyjnie Rudolf Moliński i Marek Słowiaczek. Finałowym punktem wydarzenia stanie się natomiast wręczenie dwóch laurów: nagrody głównej oraz nagrody publiczności.

Witold Kożdoń

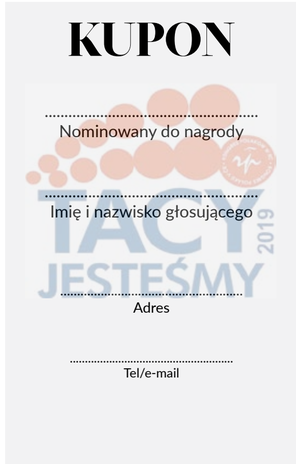

Nagroda publiczności jest przyznawana co roku na podstawie głosowania. Z kolei laureata nagrody głównej wybiera specjalna kapituła Kongresu Polaków w RC. Tegoroczne głosowanie zakończy się w czwartek 7 listopada. Swój głos na jednego z finalistów plebiscytu „Tacy Jesteśmy" można oddać albo na oryginalnych kuponach, które ukazują się w „Głosie" albo za pomocą SMS-ów, które należy wysłać na numer +420 736 627 021.

Głosując za pomocą SMS należy wpisać w nim, kto oddaje głos i na kogo. Z kolei decydując się na kupon należy wskazać nazwisko lub nazwę nominowanego do nagrody oraz kilka informacji o sobie. Kupony należy wysłać na adres: Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 458/33, 737 01 Czeski Cieszyn. Osoby głosujące za pomocą kuponów wezmą udział w losowaniu trzech nagród rzeczowych.

– Zainteresowanie tegoroczną edycją plebiscytu jest spore i SMS-ów przyszła już cała masa. Kuponów na razie jest mniej, ale codziennie przyjmujemy od pięćdziesięciu do stu wiadomości SMS. O tym jednak, na kogo padają głosy, nie mogę mówić – zastrzega Aneta Roszka z kancelarii Kongresu Polaków w RC. Jak dodaje, jedna osoba może wysłać tylko jeden kupon i jednego SMS-a

Jednocześnie w kancelarii Kongresu Polaków w RC przy ul. Grabińskiej 33 w Czeskim Cieszynie trwa zamawianie i odbieranie biletów na listopadowy koncert. Rezerwacji można dokonywać telefonicznie, pod numerem +420 558 711 453 lub adresem elektronicznym: kancelaria@polonica.cz. – Ludzie, pytają i interesują się, w efekcie sala czeskocieszyńskiego teatru powoli się zapełnia. Z rezerwacją i kupnem biletu nie warto więc czekać na ostatni moment – mówi Aneta Roszka. ◢

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

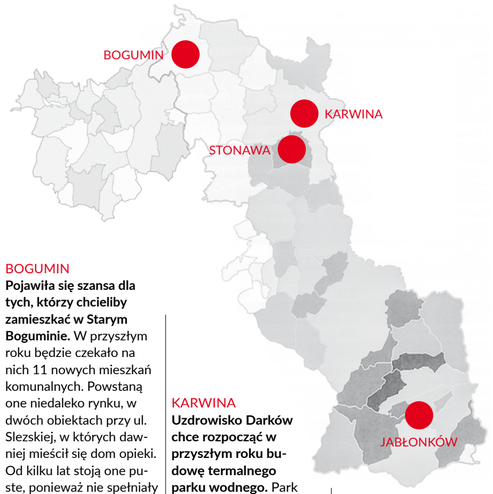

BOGUMIN
Pojawiła się szansa dla tych, którzy chcieliby zamieszkać w Starym Boguminie. W przyszłym roku będzie czekało na nich 11 nowych mieszkań komunalnych. Powstaną one niedaleko rynku, w dwóch obiektach przy ul. Slezskiej, w których dawniej mieścił się dom opieki. Od kilku lat stoją one puste, ponieważ nie spełniały współczesnych wymogów. Miasto zainwestuje w remont 30 mln koron. **(sch)**

JABŁONKÓW
W związku z budową zintegrowanego centrum ratowniczego w piątek zostało zamknięte skrzyżowanie ulic Strażackiej i Płk. Velebnovskiego. Powodem jest podłączenie obiektu do sieci inżynieryjnych. Skrzyżowanie będzie nieprzejezdne do 22 listopada. **(sch)**

KARWINA
Uzdrowisko Darków chce rozpocząć w przyszłym roku budowę termalnego parku wodnego. Park będzie dostępny nie tylko dla kuracjuszy, ale także dla wszystkich zainteresowanych. Dyrekcja spodziewa się, że przyciągnie wielu klientów z obu stron granicy. Głównym magnesem będzie lecznicza solanka jodobromowa, którą będą napełnione niektóre baseny. Jest ona skuteczna w leczeniu chorób układu naczyniowego, nerwowego i ruchowego oraz dolegliwości skórnych i ginekologicznych. **(sch)**

STONAWA
Wioska staje się dobrym miejscem do życia dla młodych rodzin. Dowodem na to są cykliczne uroczystości powitania noworodków. Na tym październikowym przyjęto do gminnej rodziny czterech chłopców. Na koniec bieżącego miesiąca zaplanowana jest kolejna powitalna uroczystość. **(sch)**

733

polskie sieroty przybyły przed 75 laty do Nowej Zelandii. Wydarzenie to upamiętniła w ubiegłym tygodniu okolicznościowa iluminacja na fasadzie Pałacu Prezydenckiego w Warszawie.

31 października 1944 r. do portu w Wellington zawinął amerykański okręt, na pokładzie którego znajdowały się 733 polskie dzieci oraz 105 osób polskiego personelu opiekuńczego. Większość z maluchów straciła rodziny po deportacji w głąb ZSRR w latach 1940-1941. Dzięki stalinowskiej „amnestii" wraz z Armią Andersa dzieci dostały się do Iranu, gdzie dochodziły do zdrowia. Rząd Polski w Londynie zaapelował wówczas do Ligi Narodów o pomoc w znalezieniu dla nich czasowego schronienia. Pomoc, jako jeden z niewielu krajów, zaoferowała Nowa Zelandia. **(wik)**

Spokojnie, to tylko ćwiczenia

150 policjantów, 60 żołnierzy, po 30 celników i strażaków, a także funkcjonariusze służby więziennej ćwiczy od wczoraj przywrócenie kontroli granicznych między Czechami a Słowacją. Mundurowi chronią 49-kilometrowy odcinek granicy z pięcioma przejściami granicznymi. W ramach ćwiczeń w Mostach koło Jabłonkowa powstał nawet punkt rejestracyjny na wypadek kryzysu migracyjnego.

W poniedziałek od rana strażacy budowali na dawnym przejściu granicznym w Mostach koło Jabłonkowa punkt rejestracyjny, który po południu zamierzali przekazać pozostałym służbom. Mosty wybrano zaś nieprzypadkowo, ponieważ prowadzi tamtędy jeden z potencjalnych szlaków migracji. Zgodnie ze scenariuszem dwudniowych ćwiczeń policja planuje przeprowadzić rejestrację 80 cudzoziemców, w trakcie której przejdą oni wieloetapowy proces selekcji (uproszczone badania lekarskie przeprowadzą nawet lekarze, pielęgniarki i ratownicy medyczni). Z kolei policjanci odbywający szkolenie podstawowe wcielą się w rolę figurantów symulujących próby nielegalnego przekroczenia granicy. **(wik)**

W SKRÓCIE...

Drzewo za zgłoszenie

Uniwersytet Ostrawski postanowił połączyć rekrutację studentów na przyszły rok akademicki z ciekawą ekologiczną inicjatywą. Za każde przyjęte zgłoszenie zobowiązał się posadzić jedno drzewo. Nabór rusza 15 listopada i potrwa do połowy marca.

Jego hasłem przewodnim jest „Miej wpływ nie tylko na swoją przyszłość". Ma ono uzmysłowić młodym ludziom ich wyjątkową rolę w budowaniu społeczeństwa zarówno jako przyszłych fachowców w swojej dziedzinie, jak i obywateli odpowiedzialnych za otaczającą ich przyrodę. Drzewka posadzone w zamian za każde opłacone zgłoszenie na studia będą tego trwałym dowodem. – Drzewa mają tak samo niezastąpioną rolę w tworzeniu krajobrazu jak osobistości w budowaniu cywilizowanych społeczeństw. Dlatego zdecydowaliśmy się przynajmniej w ograniczonym stopniu pomóc w zalesianiu terenów najbardziej zdewastowanych przez kornika – mówi rzecznik Uniwersytetu Ostrawskiego, Adam Soustružník. Zaznacza jednak, że jak na razie nie ustalono jeszcze z Lasami RC, o jakie tereny będzie konkretnie chodziło. W grę wchodzą zarówno Jesioniki, jak i Beskidy. **(sch)**

●●●

Puszczyk w kominie

Fot. Tomáš Lach/ARC Straży Pożarnej

Zawodowi strażacy ze Śląskiej Ostrawy uratowali pięknego puszczyka, który utknął w kominie jednego z domów jednorodzinnych w Pietwałdzie. Ptak wpadł do wąskiego otworu w nocy z czwartku na piątek i szamotał się w pułapce przez kilka godzin. Strażacy zostali poinformowani o nietypowej sytuacji w piątek przed południem. Komin dwupiętrowego budynku był nieużywany, dlatego wszelkie otwory zostały w nim zaślepione. Za pomocą teleskopowej tyczki i liny strażacy oszacowali głębokość, na jakiej znajduje się zwierzę. Okazało się, że ptak utknął pod sufitem parteru zatrzymany przez watę izolacyjną, którą zaślepiono przewód kominowy. W odpowiednim miejscu strażacy wycięli w nim niewielki otwór, następnie wydobyli wełnę mineralną, na której zatrzymał się ptak, dbając jednocześnie, by przy okazji nie spadł on jeszcze niżej. Na koniec ostrożnie wydobyli puszczyka, któremu szczęśliwie nic się nie stało. W efekcie szybko odleciał on do pobliskiego lasu. **(wik)**

Trzy dni dla zmysłów

Ten projekt został dofinansowany przez... FUNDUSZ ROZWOJU ZAOLZIA

● **Lwów zachwyca na każdym kroku.** Fot. MAREK SŁOWIACZEK

Pięknie, romantycznie i patriotycznie – tak w skrócie można by podsumować wyjazd MK PZKO w Boconowicach do Lwowa. W sumie do tej perełki Wschodu pojechało 50 osób z Boconowic, Łomnej, Jabłonkowa, Piosku, Bystrzycy oraz Wędryni.

Autokar wyjechał 26 października, we Lwowie uczestnicy spędzili trzy dni. Uczestnicy poznali historię miasta z naciskiem na polskie akcenty. Wyjazd był możliwy między innymi dzięki dofinansowaniu Funduszu Rozwoju Zaolzia. – Jestem bardzo zadowolony, że udało nam się zorganizować taką wycieczkę. To była piękna historia Polski. Mam nadzieję, że jeszcze tu wrócimy – powiedział prezes MK PZKO w Boconowicach, Marek Słowiaczek. Uczestnicy wyjazdu przekonali się na własnej skórze, że we Lwowie kultura polska widoczna jest na każdym kroku. – Mam wrażenie, że tutaj polskość przyjmuje zupełnie inny wymiar. Zdecydowanie poleciłbym taki wyjazd każdemu, a szczególnie Polakom z Zaolzia – dodał Słowiaczek. **(wot)**

Kolejne przesunięcie terminu

● **Konstrukcja repliki kościoła powstaje w regionie wałaskim, w miejscowości Hošťálkové.** Fot. mat. prasowe

System skutecznej ochrony i kontroli przeciwpożarowej jest główną bolączką uniemożliwiającą szybką realizację repliki zabytkowego kościoła w Gutach. To już drugie negatywne stanowisko, jakie wystosowali strażacy po zapoznaniu się z aktualnym, proponowanym przez właściciela obiektu – diecezję ostrawsko-opawską – systemem ochrony przeciwpożarowej repliki drewnianego kościoła w Gutach.

– Wciąż nie mamy gwarancji, że w razie pożaru jednostki strażackie będą w stanie dotrzeć na miejsce w odpowiednim czasie – stwierdził Petr Kůdela, rzecznik Wojewódzkiej Straży Pożarnej. Rzecznik prasowy diecezji, Pavel Siuda, potwierdził słowa Kůdeli: – Otrzymaliśmy listę zastrzeżeń i co za tym idzie, finalizacja budowy repliki kościoła po raz drugi została wstrzymana.

Przypomnijmy, iż oryginalny drewniany kościół z XVI wieku uległ zniszczeniu w sierpniu 2017 roku na skutek pożaru. W czerwcu 2018 roku zapadł wyrok w sprawie trzech podpalaczy. Sąd Wojewódzki w Ostrawie uznał ich winnymi i wymierzył im kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia w wysokości 9, 8 i 3,5 lat. **(jb)**

REKLAMA

Wesele, urodziny, urlop...
Przewozy osób klimatyzowanym 8-osobowym busem z kierowcą
Tel.: +420 777 071 667
Gł-623

Żabki dla maluchów

Scena Lalek „Bajka” z powodzeniem wystawia spektakl „Żabek i Ropuch” oparty na klasycznej prozie Arnolda Lobela. Przedstawienie reżyserowane przez Simonę Křístkową przygotowane zostało dla najmłodszych dzieci: od dwóch do sześciu lat. Opiekunowie, którzy obawiają się zabrać malucha do teatru, że będzie rozrabiał podczas spektaklu, mogą spokojnie przybywać na to przedstawienie ze swoimi pociechami. „Żabek i Ropuch” ma bowiem charakter interaktywny i wręcz zachęca dzieci do ruchu i wspólnych działań.

Małgorzata Bryl-Sikorska

Scena Lalek „Bajka” rozpoczęła sezon artystyczny wystawieniem bajki dla najmłodszych widzów. Przedstawienie „Żabek i Ropuch” reklamowane jest jako interaktywna bajka dla dzieci w wieku od dwóch do sześciu lat. Reżyserka, a zarazem nowa dramaturg „Bajki”, Simona Křístkowa wspólnie z Haną Volkmerową zadbała o to, by scenariusz był dostosowany do wieku docelowych odbiorców spektaklu. Historia przedstawia przygody dwóch przyjaciół – żabek, które razem zaznają sytuacji radosnych, wzruszających, ale i wywołujących strach. Sceny są krótkie, proste i zrozumiałe w odbiorze. Słowo często zastępuje piosenka lub zabawna animacja lalką, aby dzieci nie dopadło znużenie. O zainteresowanie widzów tym, co dzieje się na scenie, zadbała czwórka aktorów: Wanda Michałek, Jan Szymanik, Ondřej Vyhlídal i gościnnie występująca Anna Bangoura.

Nudy podczas spektaklu „Żabek i Ropuch” zdecydowanie nie ma, ponieważ sceny dramatyczne przeplatane są działaniami interaktywnymi, do których zapraszani są najmłodsi widzowie. Dzieci wspólnie z aktorami szukają różnych przedmiotów (te rozłożone są w różnych miejscach przestrzeni gry, do których widzowie mogą zaglądać); nawlekają duże guziki na sznurek (ćwiczenie manualne); tworzą wspólny rysunek (ćwiczenie kreatywności); a także śpiewają, tańczą i klaszczą. Reżyserka, Simona Křístkowa słusznie założyła, że spektakl skierowany do maluchów nie może oddzielać widzów od sceny, ale wręcz przeciwnie – zachęcać ich do współtworzenia przedstawienia.

Z powyższym zamysłem reżyserskim korespondowała scenografia autorstwa Ivany Gontkowej. Dzieci zasiadły na miękkim, puszystym dywanie tuż obok przestrzeni gry – dzięki temu animowane lalki (również projektu Gontkowej) były dosłownie na wyciągnięcie ręki, a aktorzy często w ten sposób prowadzili lalki, by te znalazły się między widzami, co dzieci ochoczo wykorzystywały, by je pogłaskać. Użyte w spektaklu lalki zachęcały do dotyku lub przytulania, bowiem były to kukły lub pacynki wykonane z pluszu, a więc do złudzenia przypominały domowe przytulanki.

Ponadto dobrze, że w przedstawieniu pojawiło się wiele utworów muzycznych (muzyka: Tomáš Sukup). Piosenki śpiewane na żywo przez aktorów z akompaniamentem gitarowym zachęcały dzieci do działań w momentach interaktywnych, a także przykuwały z powrotem ich uwagę, jeśli chwilowo wytrącały się ze śledzenia tego, co działo się na scenie. Z kolei najmłodsze dzieci, które jeszcze nie rozumiały wszystkich scen spektaklu, wykorzystywały partie muzyczne do radosnego podrygiwania, co oczywiście w przypadku tego przedstawienia było mile widziane.

● **Przedstawienie „Bajki” stuprocentowo udało się. „Żabek i Ropuch” to idealny spektakl dla maluchów w wieku przedszkolnym – będą bawiły się na nim już dzieci w wieku ok. trzech lat, znajdą tam też coś dla siebie starszaki w wieku pięciu czy sześciu lat. Dzieci młodsze, czyli w wieku dwóch lat, też warto zabrać na ten spektakl, ale należy liczyć się z tym, że mogą nie wytrzymać pełnych czterdziestu pięciu minut, bo tyle trwa przedstawienie, i trzeba będzie je jeszcze czymś dodatkowo zabawiać.** Fot. KARIN DZIADEK

95

lat obchodziła w ub. tygodniu Podstawowa Szkoła Artystyczna im. Bedřicha Smetany w Karwinie. Od 1924 roku, kiedy została założona z inicjatywy miejscowego stowarzyszenia śpiewaczego „Smetana”, wykształciła dziesiątki tysięcy uczniów. Placówka zaczynała w bardzo skromnych warunkach z siedmioma nauczycielami i garstką uczniów. W latach największej swojej świetności mogła pochwalić się 1400 uczniami.

W jubileuszowym roku na zajęcia do karwińskiej PSA uczęszcza 1039 dzieci i młodzieży. Kształcą się na czterech kierunkach – muzycznym, plastycznym, tanecznym i literacko-dramatycznym. Wszystko, czym może się współcześnie pochwalić, zaprezentowała na jubileuszowej akademii w miejskim Domu Kultury. Wystąpili m.in. laureaci wojewódzkich oraz centralnych eliminacji konkursów oraz chór „Permonik” z próbą musicalu „Józef”. W związku z obchodami 95-lecia „ochrzczono” również podwójną płytę kompaktową z nagraniami najlepszych solistów, orkiestr oraz chórów szkoły-jubilatki.

W karwińskiej PSA kształci się wielu uczniów polskich szkół podstawowych z Karwiny i okolicy. Niektórzy z nich sięgali po najwyższe laury nawet w ogólnokrajowych konkursach oraz zdobywali nominacje w plebiscycie „Tacy Jesteśmy” Kongresu Polaków.

(sch)

Darmowa dobra książka

Jedni już je przeczytali i nie chcą, żeby dalej w ich domu zajmowały miejsce na półce. Inni marzą właśnie o tym tytule. Filia Biblioteki Miejskiej w Czeskim Cieszynie przy ul. Havlíčka postanowiła wyjść naprzeciw potrzebom jednych i drugich. Począwszy od października.

– Chodzi o książki, które przynieśli do biblioteki nasi czytelnicy albo inne osoby z zewnątrz. Już je przeczytali, a żal im je wyrzucać albo po prostu chcą się podzielić ulubioną lekturą z innymi – wyjaśnia bibliotekarka, Halina Klimsza. Przyznaje, że z biegiem czasu książek-darów dla biblioteki uzbierała się cała masa. – My nie możemy ich zapisać do naszego księgozbioru, ale też nie chcemy, żeby się marnowały. Stąd projekt „Zabierz mnie do domu” – mówi, dodając, że do tej pory książki te leżały w piwnicy.

Premierowy kiermasz odbył się miesiąc temu. Wzięło w nim udział 17 osób, nikt nie wyszedł z pustymi rękami. W sobotę, kiedy nadarzyła się kolejna możliwość zdobycia darmowo dobrej książki, już przed godz. 8.00 ustawiła się kolejka pod drzwiami biblioteki na Havlíčka. W ofercie były książki polskie i czeskie, dla dorosłych i dzieci, dzieła należące do polskiej klasyki, ale też beletrystyka zagraniczna, poradniki i wydawnictwa fachowe. Na nowych właścicieli czekał zarówno Prus, jak i Cejrowski, „Franklin” i „Miś Puchatek”. – Wczoraj przyniosłam tu książki dla dorosłych, dziś wybrałam kilka książek dla dzieci. Wnuki mam w różnym wieku, dlatego wzięłam również książki dla maluchów z twardymi kartkami – przyznała Aniela Wolna z Czeskiego Cieszyna. Do biblioteki wybrała się z samego rana.

– Rzeczywiście największy wybór jest rano, choć później, w ciągu dnia jeszcze uzupełniamy ofertę. Na każdą sobotę przygotowujemy ograniczony zestaw książek. Dzięki temu osoby które nas odwiedzą, mogą mieć pewność, że oferta kolejnych sobót będzie nie mniej atrakcyjna – przekonuje Klimsza.

Szczególnie ciekawych pozycji można spodziewać się już w grudniu. W okresie poprzedzającym święta Bożego Narodzenia bibliotekarki chcą bowiem zaproponować również bardziej wartościowe książki, między innymi albumy. Okazja do zabrania ich do domu nadarzy się tradycyjnie w pierwszą sobotę w godz. 8.00-12.00. **(sch)**

● **Darmowe książki cieszyły się zainteresowaniem od samego rana.** Fot. BEATA SCHÖNWALD

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Granie, oglądanie, zwiedzanie...

Zespół Teatralny im. Jerzego Cieńciały z Wędryni, działający w ramach MK PZKO, miał zaszczyt pod koniec października zaprezentować swoje umiejętności na IX Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym „Wileńskie Spotkania Sceny Polskiej”. Wydarzenie objęli patronatem marszałek Senatu RP, minister kultury Litwy oraz minister kultury i dziedzictwa narodowego RP. Zespół wyjechał do Wilna na zaproszenie dyrektor festiwalu, Lili Kiejzik, a wsparcia udzieliła mu Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Festiwal odbył się w dniach 24-28 października. W jego programie znalazło się dziesięć spektakli przygotowanych przez teatry z różnych zakątków świata (Litwa – Wilno, Australia – Sydney, Anglia – Londyn, Austria – Wiedeń, Rosja – Tomsk, Ukraina – Żytomierz, Czechy – Wędrynia, Polska – Warszawa, Rzeszów, Łódź). Wędryniacy wystawili w piątek 25 października dwie jednoaktówki Aleksandra Fredry: „Świeczka zgasła” oraz „Nikt mnie nie zna” w Rosyjskim Teatrze Dramatycznym „Na Pohulance”.

– Jesteśmy zadowoleni z wyjazdu. Złożyły się na to dobra organizacja festiwalu, możliwość oglądania innych zespołów oraz uczestniczenia w imprezach towarzyszących, a także zwiedzania Wilna – powiedział po powrocie Janusz Ondraszek, kierownik zespołu i reżyser wystawionych sztuk.

Dodajmy, że poziom artystyczny wędryniaków wysoko ocenił profesor Stanisław Górka, nauczyciel akademicki i aktor, znany między innymi z serialu „Plebania”. Występ naszego zespołu bardzo ciepło przyjęła także publiczność.

Podczas organizowania podróży na festiwal skorzystano z doświadczeń znanego wydawcy książek, podróżnika i sympatyka wędryńskiego teatru, Bronisława Ondraszka. Dzięki temu aktorzy w obie strony lecieli samolotem.

Jerzy Macura

●●●

Z motyką na słońce?

Przygoda naszego chóru „Lira” z Darkowa z XV Międzynarodowym Festiwalem Chórów „Gaude Cantem” w Bielsku-Białej rozpoczęła się... w zeszłym roku, z chwilą ogłoszenia wyników konkursu pieśni chóralnej im. Czesława Prudla. Wówczas w miejscowości Lyski startowaliśmy w kategorii chórów mieszanych. Nasz chór – 108-letni staruszek – nie mógł dorównać chórom młodzieżowym, chórom szkół muzycznych czy absolwentów tychże szkół. Z powstałej sytuacji wyciągnęliśmy wnioski. W tym roku zgłosiliśmy się do konkursu „Przegląd Chórów Seniora”, który odbył się w ramach „Gaude Cantem” w dniach 18 i 19 października. Po przyjeździe na miejsce nasz skromny skład osobowy od razu onieśmielił ogrom budynków szkoły muzycznej w Bielsku-Białej, przestrzeń auli koncertowej, scena, która jest w stanie pomieścić kilka takich chórów, jak nasz, światło prosto w oczy, no i świadomość, że nie śpiewamy, jak zwykle dla publiczności PZKO, ale dla jurorów. Tracąc komfort psychiczny, staraliśmy się wypaść jak najlepiej, ale rezultat wielce odbiegał od naszych wyobrażeń i możliwości.

Z kolei w wieczornym koncercie w kościele pw. Jezusa Chrystusa Odkupiciela Człowieka wzięły udział wszystkie 24 chóry biorące udział w „Gaude Cantem”. Olbrzymi, nowoczesny kościół wypełniony był po brzegi chórzystami. My zgubiliśmy się w tłumie. Jednak chciałbym w tym miejscu podkreślić, że w odróżnieniu od podobnych sytuacji ze wspólnym śpiewaniem, próba chórów do wspólnych pieśni trwała tylko pięć minut. Dyrektor festiwalu powiedział, że pierwszy raz w swej działalności może stwierdzić, że wszystkie chóry bez wyjątku są tak dobrze przygotowane, że nie ma potrzeby niczego poprawiać ani ćwiczyć.

Nasz sobotni koncert w kościele pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Godziszcze (powiat bielski) będziemy najmilej wspominać. Koncert dla słuchaczy w ławkach, którzy żywo reagują na przebieg występu, ich ciepłe słowa po koncercie i podziękowania miejscowego proboszcza dały nam (jak również słuchaczom) o wiele więcej satysfakcji, niż śpiew dla jurorów.

Wieczorem, ponownie w auli szkoły muzycznej, z minorowymi nastrojami oczekiwaliśmy werdyktu jurorów. Jakież było nasze zaskoczenie, kiedy przyznano nam Srebrny Dyplom. Z jeszcze większym niedowierzaniem przyjęliśmy wiadomość o nagrodzie specjalnej przyznanej „Lirze” za interpretację utworu o charakterze sakralnym.

Na koniec kilka refleksji i pytanie zasadnicze: co nasz udział w takim lub podobnym konkursie dał zespołowi, jego członkom, PZKO i Zaolziu? Bezdyskusyjnie mogę stwierdzić, że w okresie przed konkursem znacząco wzrosła obecność na próbach naszych chórzystów oraz ich zaangażowanie. Śpiewacy postawili chór i jego reputację na pierwszym miejscu. Zdobyliśmy nowe doświadczenia, wiemy, co nam się udało, z czego jesteśmy zadowoleni, co powinniśmy powielać i kontynuować, a czego się wystrzegać. Po prostu lepiej poznaliśmy sami siebie, można by rzec w warunkach bojowych. Co zyskało PZKO i Zaolzie? Jeden wpis w świadomość Polaków i gości, że jesteśmy i śpiewamy.

Każdemu członkowi „Liry” należą się podziękowania, lecz na największe słowa uznania zasługuje pani dyrygent, Beata Pilśniak-Hojka, która swoją postawą była oparciem dla całego zespołu i dodawała nam odwagi. Bez niej na pewno nie osiągnęlibyśmy niczego znaczącego.

Tadeusz Konieczny

●●●

Kolejny udany spacer

W jeden z październikowych czwartków ponad dwudziestu nauczycieli emerytów zrzeszonych w Klubie Nauczycieli Emerytów, działającym w ramach TNP, spotkało się na dworcu w Nawsiu, skąd udało się autobusem do uroczej, skąpanej w cudownym jesiennym słońcu Łomnej Dolnej. Celem jesiennego spaceru były łomniańska szkoła i przedszkole, miejscowe muzeum góralskie oraz budynek URSUS – centrum wrażeń. Na samym początku uczestnicy wstąpili do szkoły i przedszkola, historycznego budynku z wieżą i dzwonem. Tutaj przywitały ich chlebem i solą dzieci w strojach góralskich oraz wszyscy pracownicy pedagogiczni na czele z kierowniczką szkoły, Marcelą Szotkowską. Po zwiedzeniu całego budynku, pięknie odnowionego z wspaniale wyposażonymi salami do nauki i zabaw, nauczyciele emeryci wysłuchali z ust kierowniczki szkoły ciekawych informacji o historii szkolnictwa w Łomnej Dolnej oraz o dzisiejszym życiu szkoły i przedszkola. Wspaniałym przeżyciem dla wszystkich był oceniony gromkimi brawami cudowny występ dzieci przedszkolnych i uczniów w strojach góralskich. Pobyt w szkole i przedszkolu zakończono rozmowami przy ciastku i kawie. Następnie kierowniczka szkoły zaprosiła nauczycieli emerytów do miejscowego muzeum góralskiego, gdzie można się było zaznajomić z historią wsi. Po zwiedzeniu placówki uczestnicy spaceru przeszli do pobliskiego budynku URSUS, gdzie znajduje się punkt informacyjny i centrum wrażeń Parku Krajobrazowego Beskidy (CHKO). To miejsce ma na celu, jak można przeczytać w ulotce informacyjnej, przedstawienie społeczeństwu wartości natury i piękna pasma górskiego Beskidów w Karpatach Zachodnich poprzez stałą ekspozycję wewnętrzną. Przewodnikiem po budynku była dyrektor tej instytucji, p. Karpecka, która pokazała ciekawe eksponaty, opowiedziała dużo ciekawych informacji o faunie i florze Beskidów, zachęciła też do oglądnięcia wystawy obrazów o życiu niedźwiedzia brunatnego. Uczestnicy mogli sami, w ciekawy sposób na przeróżnych planszach, za pomocą sprzętu audiowizualnego, sprawdzić swoje wiadomości o naturze Beskidów.

Uczestnicy wycieczki serdecznie dziękują wszystkim pracownikom szkoły i przedszkola za bardzo ciepłe i miłe przyjęcie oraz koleżance Janinie Procner za przygotowanie pobytu w Łomnej Dolnej. Polecają też zainteresowanym zwiedzenie miejscowego muzeum i budynku URSUS-a. **(TaSz)**

● **Aktorzy Zespołu Teatralnego im. Jerzego Cieńciały z Wędryni z profesorem Stanisławem Górką.**

● **Chór „Lira” na scenie Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Bielsku-Białej.**

● **Emerytowani nauczyciele przed budynkiem URSUS-a.** Zdjęcia: ARC

Nie od razu Kongres zbudowano 5

W dwóch poprzednich odcinkach naszego cyklu przyjrzeliśmy się bliżej okolicznościom, w jakich odradzały się po 1989 roku polskie organizacje młodzieżowe – Harcerstwo Polskie w Czechosłowacji i Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej. Dziś prześledzimy najważniejsze kroki, które prowadziły do ukonstytuowania się Towarzystwa Nauczycieli Polskich.

Beata Schönwald

• **„Głos Ludu" z 13 marca 1990 roku informował, że w pierwszym powojennym Zjeździe Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji wzięło udział 160 nauczycieli czynnych zawodowo i emerytów, inspektorów szkolnych oraz pedagogów placówek metodycznych. Jedną z pierwszych kwestii, którą poddano pod głosowanie, była propozycja Władysława Jośka, żeby odrodzona organizacja nauczycieli nosiła tę samą nazwę, co jej poprzedniczka – Towarzystwo Nauczycieli Polskich, uzupełniona o człon „w Czechosłowacji".** Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Pierwotnie mówiono o nim jako o Stowarzyszeniu Nauczycieli Polskich lub Związku Nauczycieli Polskich. Nazwa wtedy nie miała jednak znaczenia. O wiele bardziej od niej liczyła się myśl, która została podana po raz pierwszy do wiadomości publicznej 23 grudnia 1989 roku. W wydaniu świątecznym „Głosu Ludu" ukazał się artykuł rozpoczynający się tymi słowami: „Z różnymi inicjatywami można się dzisiaj włączyć w bieg wydarzeń. Grupa 28 pedagogów z PSP w Gnojniku, Wędryni, Bystrzycy, Mostach, Trzyńcu 1, Trzyńcu 6, Karwinie 6, Czeskim Cieszynie, Błędowicach, Oldrzychowicach, Podlesiu, Gródku, Nydku oraz z Gimnazjum i Średniej Szkoły Ekonomicznej w Czeskim Cieszynie, która zebrała się 19 grudnia 1989 roku w Czeskim Cieszynie, chce podzielić się z gronem wszystkich nauczycieli polskich w Czechosłowacji oraz wszystkimi Polakami naszego regionu myślą o założeniu stowarzyszenia zrzeszającego nauczycieli polskich działających na naszym terenie, w tym również nauczycieli-emerytów". Celem nadrzędnym powołania polskiej organizacji nauczycielskiej miało być zjednoczenie polskiego szkolnictwa w Czechosłowacji oraz wspólne rozwiązywanie problemów, z którymi borykały się wszystkie polskie placówki szkolne. Podejmowane przez nią działania miały natomiast dotyczyć wychowania młodzieży w duchu demokratycznym i patriotycznym – które to określenia były w tym czasie niezwykle popularne – i być realizowane w połączeniu ze Związkiem Nauczycieli Polskich w Polsce. Mowa była również o pracy pozalekcyjnej z dziećmi i młodzieżą, o nawiązaniu kontaktów z podobnymi organizacjami za granicą, o prowadzeniu w ramach własnej działalności gospodarczej Domu Nauczyciela, a także o ochronie interesów nauczycieli polskich w Czechosłowacji. – Czy sam stałbym się członkiem tego stowarzyszenia? – na to pytanie każdy nauczyciel czynny zawodowo lub emeryt miał odpowiedzieć we własnym zakresie, zaś wszelkie propozycje, wnioski i opinie na ten temat należało kierować do Komitetu Przygotowawczego z siedzibą w Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Orłowej-Łazach.

Ocalić to, co już działało

Po przerwie świąteczno-noworocznej działania na rzecz utworzenia związku zrzeszającego polskich nauczycieli na Zaolziu ruszyły pełną parą. Jak podkreślał wówczas polonista i historyk w Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, Władysław Josiek, wcale nie chodziło jednak o powołanie nowej organizacji, ale reaktywację istniejącego w latach 1921-1947 (z wyjątkiem okresu okupacji hitlerowskiej) Towarzystwa Nauczycieli Polskich, które zostało „dyrektywnym rozporządzeniem zakazane".

O tym, że pomysł powołania polskiej organizacji nauczycielskiej padł na podatny grunt, świadczyły udział aż 115 pedagogów w spotkaniu 5 stycznia 1990 roku w gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz niemal jednomyślne, przy dziewięciu głosach wstrzymujących się, poparcie dla inicjatyw prowadzących do jej utworzenia. „Nadto został przez wszystkich podkreślony fakt ścisłej współpracy z innymi miejscowymi polskimi związkami i aktywnego włączenia się pod wspólną »strzechę«, która bezwarunkowo powinna powstać. W żadnym wypadku nie można interpretować reaktywowania Związku Nauczycieli Polskich jako próby rozbicia jedności naszego społeczeństwa" – deklarowali uczestnicy spotkania, na którym został oficjalnie wyłoniony Komitet Przygotowawczy. Ten spotkał się w swoim gronie niespełna tydzień później. W jego skład weszło 18 przedstawicieli przedszkoli, szkół podstawowych i średnich oraz nauczycieli-emerytów, którzy utworzyli trzy komisje robocze: ds. statutowo-programowych, gospodarczo-prawną oraz kulturalno-propagacyjną.

Według „GL", działania komitetu bynajmniej nie skupiały się jednak tylko na sprawie przywrócenia do życia Towarzystwa Nauczycieli Polskich. O wiele bardziej palącą sprawą była ogólnie kwestia polskiego szkolnictwa w nowych warunkach politycznych. Komitet sformułował postulaty, które następnego dnia przekazano ministrowi szkolnictwa, Milanowi Adamowi, na spotkaniu z nauczycielami w Hawierzowie. Dotyczyły one głównie centralizacji szkolnictwa polskiego na naszym terenie, potrzeby powstania organu reprezentującego polską mniejszość narodową w Czechosłowacji, możliwości korzystania z podręczników używanych w Polsce oraz ponownego rozpatrzenia kwestii zamknięcia niektórych polskich szkół i przedszkoli.

Oczarowanie komputerami pochłania...

Poza wspólnymi problemami, jakie polskie szkoły musiały rozwiązywać po listopadzie 1989 roku, poszczególne placówki często musiały się zmierzyć z sytuacją panującą na ich własnym podwórku. Tę, dotyczącą jabłonkowskiej polskiej podstawówki, opisał w „GL" z 25 stycznia 1990 roku, Wilhelm Przeczek. W swoim przyczynku informował m.in. o Forum Obywatelskim Nauczycieli, które zostało założone na terenie szkoły 13 grudnia. W jego skład weszli „wszyscy pedagodzy jabłonkowscy i pracownicy szkoły z wyjątkiem dyrekcji, członków KPC i dwu bezpartyjnych". Nadrzędnym zadaniem było „w okresie dezinformacji i braku odgórnych zaleceń bronić interesów szkoły, jej pracowników i uczniów". Członkowie forum wyrażali ponadto jasny sprzeciw wobec tego, żeby w przyszłości funkcje kierownicze w szkole sprawowali ludzie spoza ich grona.

Na zakończenie Przeczek dorzucił kilka spostrzeżeń dotyczących ówczesnej sytuacji polskiego szkolnictwa na Zaolziu. Co ciekawe, niektóre z nich pasują, jak ulał, również do naszych czasów. „W związku z reorganizacją nauki języka rosyjskiego w szkołach powinniśmy się domagać, żeby nauka języka polskiego odbywała się w grupach. Tak, jak to było do tej pory w nauce języka rosyjskiego. Należy wrócić do nazwy Polska Szkoła Podstawowa zamiast dotychczasowej Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania. Podręczniki do nauki języka polskiego muszą być oparte na polskiej metodyce nauczania. W programach nauczania historii poszerzyć wymiar tematyczny dotyczący historii Polski. Uważam, że problemy te powinny być rozpatrywane przez grupę fachowców pedagogów przy przyszłym Związku Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji" – przekonywał jabłonkowski nauczyciel i poeta, dodając, niemal proroczo: „Niepokojącym zjawiskiem jest pomijanie wychowania estetycznego. Oczarowanie komputerami pochłania często miłość do śpiewu, książek, obrazów, przyrody. Technokratyczne nastawienie, pierwiastki konsumpcyjne, odczłowieczenie i wiele innych dotychczasowych elementów wychowania prowadzi do zaniku ludzkich i moralnych odruchów. Musimy pamiętać o tym, że błędy w wychowaniu nie są widoczne od razu, jak ma to miejsce w produkcji. Błędy te postrzegamy znacznie później. Najczęściej za późno".

TNP powalczy o szkoły

Do ukonstytuowania się stowarzyszenia zrzeszającego polskich nauczycieli z Zaolzia doszło w sobotę 10 marca 1990 roku w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie. Jak donosił „GL" z 13 marca, w pierwszym powojennym Zjeździe Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji wzięło udział 160 nauczycieli czynnych zawodowo i emerytów, inspektorów szkolnych oraz pedagogów placówek metodycznych. Jedną z pierwszych kwestii, którą poddano pod głosowanie, była propozycja Władysława Jośka, żeby odrodzona organizacja nauczycieli nosiła tę samą nazwę, co jej poprzedniczka – Towarzystwo Nauczycieli Polskich, uzupełniona o człon „w Czechosłowacji". Wniosek ten został przyjęty większością głosów.

W czasie obrad ustalono brzmienie statutu nowej organizacji oraz przeprowadzono wybory do jej władz. Spośród 27 kandydatów wybrano 12-osobowe gremium w składzie: Jan Szarowski, wicedyrektor Gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz dyrektor klas orłowskich, Małgorzata Rakowska z PSP w Gnojniku, Jadwiga Palowska, wicedyrektor PSP w Karwinie-Nowym Mieście, Tadeusz Kędzior z Technikum Maszynowego w Karwinie, Zbigniew Zuczek, dyrektor PSP w Wędryni, Maria Podzemna z PSP w Bystrzycy, Jan Musioł, dyrektor PSP w Trzyńcu I, Bogusław Czernek, dyrektor PSP w Gródku, Halina Branna z PSP w Trzyńcu I, Alojzy Kufa z Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, Halina Siedlaczek z PSP w Jabłonkowie i Eugenia Káňa, powiatowa inspektor szkolna. Z niego wyłoniono później 9-osobowy zarząd i 3-osobową komisję kontrolną. Prezesem TNP został Jan Szarowski, jego zastępcą-rzecznikiem – Małgorzata Rakowska.

Podczas dyskusji plenarnej nauczyciele pochylili się nad takimi sprawami, jak podniesienie rangi szkoły i zawodu nauczyciela, kultura języka polskiego w szkołach czy przywrócenie narodowego charakteru szkolnictwa na Zaolziu, co powinno iść w parze ze zmianą nazw szkół z polskim językiem nauczania na polskie szkoły. – Zjazd Konstytuujący TNP zobowiązał swoje władze m.in. do wszczęcia działań na rzecz odrodzenia szkolnictwa polskiego niższych szczebli w ośrodkach wiejskich, zjednoczenia szkolnictwa polskiego na naszym terenie i mianowania inspektorów szkolnych oraz reaktywowania Macierzy Szkolnej – relacjonował „Głos Ludu". ◢

POLSKI BIZNES (50)

Chcemy być przewodnikami po świecie wina

Na początku było to nasze hobby i pasja. Poza tym jednak, chciałem pić wino dobrej jakości, a nie takie, które jest magazynowane nie wiadomo gdzie i nie wiadomo, jak długo – mówi Marek Niedoba, który wraz z Tomaszem Karpeckim jest właścicielem jabłonkowskiej firmy N5K Group s.r.o., która zajmuje się m.in. sprzedażą wina w naszym regionie.

Na co dzień winoteki „Vinotéka-Dárková síň Vinogalerie" należące do N5K Group s.r.o. specjalizują się w sprzedaży wina lanego i butelkowanego, choć oferują też mocniejsze alkohole (m.in. szeroki asortyment rumów, whisky i wódek), przekąski, kosze upominkowe i piknikowe czy zestawy sommelierowe. Dostarczają ponadto stojaki na wino firmom i gospodarstwom domowym oraz prowadzą sprzedaż internetową. Firma zaopatruje też w wino sprzedawców detalicznych: winiarnie, sklepy, restauracje, pensjonaty, a swe produkty wysyła nie tylko po kraju, ale też na Słowację, do Węgier i Polski.

Wszystko zaczęło się zaś od otwarcia w 2006 r. malutkiej winoteki w Jabłonkowie.

– Kilkanaście lat temu brakowało przede wszystkim winiarskiej edukacji, my zaś byliśmy jednymi z pierwszych, którzy zaczęli to robić. Początki były jednak bardzo trudne, bo wiadomo, że wśród beskidzkich górali wino nie jest tak popularne, jak choćby miodula czy piwo. Próbowaliśmy promować wino m.in. na Gorolskim Święcie i innych imprezach, ale przekonanie ludzi, by zdecydowali się wkroczyć do świata wina, okazało się zadaniem niezwykle trudnym – wspomina Marek Niedoba, który mimo upływu kilkunastu lat nadal stara się edukować swych klientów. W efekcie na firmowym blogu można znaleźć wiele przydatnych informacji i ciekawych faktów na temat wina i spraw, jakie się z nim wiążą. Na facebookowym profilu każdy może też wziąć udział w wielu atrakcyjnych konkursach.

Podjęty przed kilkunastu laty trud opłacił się jednak, ponieważ obecnie firma pod marką Vinogalerie prowadzi już cztery winoteki. Obok jabłonkowskiej jeszcze dwie w Trzyńcu i jedną w Czeskim Cieszynie. Na co dzień przedsiębiorca specjalizuje się zaś w sprzedaży win morawskich, choć oferuje też wina z Włoch. – Wczoraj wróciłem zaś z Węgier, gdzie właśnie nawiązuję kontakty z miejscowymi winiarzami – zdradza.

Jego zdaniem na Morawach działa wielu bardzo zdolnych winiarzy, a tamtejsze wina zdobywają laury niemal na wszystkich światowych konkursach. – My także stawiamy na jakość, dlatego kupujemy wina w mniejszych winnicach, u producentów, którzy tworzą ten trunek z pasją i sercem, dając klientom to, co najlepsze. Robimy to po to, by klienci, którzy u nas kupują, mieli pewność, że otrzymują wina najwyższej jakości – dodaje mój rozmówca.

Na co dzień w jego sklepach sprzedaje się najwięcej wina białego, choć są wyjątki od tej reguły. Na przykład lato to tradycyjnie okres sprzedaży win różowych. – Niektórzy robią z nich wtedy odświeżające drinki, dodając do szklanek bardzo dużo lodu. Winiarze trochę krzywo patrzą na taką praktykę, ale ja uważam, że powinniśmy pić przede wszystkim to, co nam smakuje. W lecie sprzedają się również lekkie, białe wina, natomiast zimą ludzie częściej skłaniają się ku winom czerwonym – tłumaczy, dodając, że obecnie bardzo modne są wina półsłodkie i półwytrawne. – Tych drugich sprzedaje się u nas chyba najwięcej, chociaż pamiętam, że początkowo wszyscy pili raczej wina słodkie, a prawdziwym hitem sprzedaży była pálava. Generalnie radzę wszystkim, by przygodę z winem zaczynać od trunków, jakie nam smakują, a dopiero później stopniowo eksperymentować z innymi smakami, a przy okazji wchodzić na coraz wyższe poziomy winiarskiego wtajemniczenia – przekonuje Marek Niedoba, który prywatnie lubi klasyczne wina müller thurgau, veltínské zelené czy rizling rýnský.

Przedsiębiorca z Jabłonkowa przygotowuje się już do inauguracji kolejnego winnego sezonu, która co roku przypada na 11 listopada. – To nasze największe święto. W świętego Marcina tradycyjnie otwieramy i degustujemy wina z nowego rocznika i wydarzenie to cieszy się wielką popularnością w całym kraju. Z tego powodu także w Jabłonkowie, już chyba po raz dziesiąty, zorganizujemy kameralne, okolicznościowe wydarzenie. 11 listopada, dokładnie o godz. 11.11, zaczniemy degustować tegoroczne wino, po czym wybierzemy się do restauracji na świętomarcińską gęś – zapowiada Marek Niedoba. ◢

• **Marek Niedoba w jednej ze swych trzynieckich winotek.** Fot. WITOLD KOZDOŃ

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 2009

Branża: winiarska

Liczba pracowników: 11

Kontakt:

N5K Group s.r.o.
ul. Bukovecká 609
739 91 Jabłonków

e-mail: marek.niedoba@n5k.cz

www:vinogalerie.cz

tel. +420 777 555 271

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Wyższa akcyza na wyroby tytoniowe?

Nałogi kosztują. Czeskiego konsumenta już wkrótce mogą kosztować jeszcze więcej. Rząd planuje wyższą akcyzę (spotřební daň) na alkohol, przede wszystkim zaś na wyroby tytoniowe. Do budżetu państwa miałoby trafić dzięki temu o kilka ładnych miliardów koron więcej, chyba że ludzie masowo zaczną unikać napojów wyskokowych i papierosów. Ale w to chyba nikt raczej nie wierzy. Od kwietnia 2020 roku wejdzie też w życie zakaz sprzedaży popularnych papierosów miętowych. Nie kryją z tego powodu niezadowolenia właściciele firm tytoniowych. Cała ich nadzieja w tym, że konsumenci przerzucą się na tytoń podgrzewany lub e-papierosy, co może oznaczać jeszcze lepszy interes niż papierosy klasyczne.

•••

W ciągu ostatnich 12 miesięcy sprzedano u nas ok. 13,7 mld sztuk papierosów za niespełna 62 mld koron. W porównaniu do roku poprzedniego mamy do czynienia z niewielkim spadkiem sprzedaży – o ok. 0,7 proc. Obroty jednak wzrosły o 2,4 proc. Podczas gdy w 2017 roku wpływy z akcyzy nałożonej na wyroby tytoniowe wyniosły 56,2 mld koron, w roku ubiegłym było to już 58,8 mld. Jak twierdzi minister finansów Alena Schillerowa, akcyza jest u nas ciągle niższa od tej zalecanej przez Unię Europejską. Stąd decyzja o jej 10-procentowej podwyżce. Producenci zapowiadają, że ceny detaliczne papierosów podskoczą o ok. 18 proc. Paczka najpopularniejszych papierosów mogłaby kosztować o 12-13 koron więcej, aniżeli teraz. Lekarze i inni przeciwnicy palenia mają nadzieję, że przynajmniej dla części palaczy może to być wystarczający impuls do rzucenia niezdrowego nałogu. Oczekują też, że wyższa cena papierosów sprawi, iż rzadziej będą po nie sięgać dzieci i młodzi ludzie. Ale nie wszyscy podzielają ten optymizm. Wielu znawców tematu przestrzega, że gwałtowna podwyżka cen wyrobów tytoniowych ożywi nielegalną produkcję i handel nieopodatkowanymi papierosami. Na czeski rynek może trafiać więcej papierosów z przemytu, chociażby z Białorusi czy Ukrainy. Walka z szarą strefą tytoniową jest żmudna i niełatwa. Dla wielu nałogowych palaczy cena jest jednak decydująca – podczas gdy jeszcze pięć lat temu za paczkę papierosów płacono u nas przeciętnie 73 korony, obecnie jest to już prawie 90 koron. A warto wiedzieć, że produkcja jednego papierosa kosztuje zaledwie 0,77 korony. Jeszcze mniej, bo 0,27 korony, stanowi marża handlowa. VAT (DPH) stanowi 0,78 korony, natomiast akcyza – 2,68 korony. W sumie daje to cenę 4,5 korony za jedną sztukę. Jeżeli zwykliśmy palić 20 papierosów dziennie, miesięcznie cała ta wątpliwa przyjemność kosztuje nas, bagatela, 2700 koron. W ciągu roku tytoniowy nałóg może „wydmuchać" zaś z naszego konta 32 400 koron.

•••

Chociaż zużycie wyrobów tytoniowych w najbardziej rozwiniętych krajach na świecie z roku na rok spada, papierosy ciągle pali u nas ok. 30 proc. kobiet i mężczyzn (a także dziewcząt i chłopców) w wieku powyżej 15 lat. Po papierosy sięgają jednak także o wiele młodsze dzieci. Gorzej jest m.in. w Grecji, Bułgarii, Chorwacji, na Węgrzech, Łotwie i Cyprze. W Szwecji, według oficjalnych statystyk, pali papierosy zaledwie co piąty dorosły. Podczas gdy przed 50 laty w Stanach Zjednoczonych paliło ok. 42 proc. kobiet i mężczyzn, dziś po papieros sięga 18 proc. Amerykanów. Z drugiej strony jednak rośnie liczba palaczy w krajach najbiedniejszych i słabo rozwiniętych, przybywa też prawie wszędzie ludzi przestawionych z klasycznych papierosów na papierosy elektroniczne i tytoń podgrzewany. Już teraz w naszym kraju jest ich ok. 300 tysięcy. Wszyscy jednak zastanawiają się, czy e-papierosy aby na pewno są bezpieczne. Dotychczasowe badania mówią, że szkodzą mniej, aniżeli te tradycyjne. Jednakże negatywne skutki palenia e-papierosów mogą tak naprawdę ujawnić się dopiero po upływie wielu lat. Tanie zaś takie papierosy też bynajmniej nie są, jeden e-papieros plus bateryjka i ładowarka to spory wydatek.

•••

Jakie będą efekty podwyżki cen wyrobów tytoniowych, pokaże czas. Czy Czesi będą palić mniej? Czy budżet państwa skorzysta na nowej ustawie, czy też wprost przeciwnie? Czy zwiększy się obrót podrabianymi papierosami? Tego na razie nie wie nikt. Warto jednak przypomnieć, że palacze tytoniu także w przeszłości znajdowali się w centrum zainteresowania decydentów, z różnych zresztą powodów. W Anglii już na początku XVII wieku dwór królewski krytycznie odnosił się do palenia tytoniu. Zakaz palenia wydał w 1634 roku car Rosji. Nieszczęśnik przyłapany na paleniu po raz trzeci był tam skazywany na karę śmierci, wszystkich palących schwytanych na gorącym uczynku karano chłostą. Dziś przepisy ograniczające palenie (niektóre bardzo surowe) obowiązują w większości rozwiniętych krajów, także u nas. Nie zmienia to faktu, że wpływy ze sprzedaży wyrobów tytoniowych ciągle stanowią niebagatelną część budżetu każdego państwa. ◢

SPORT

Na tarczy

Fot. ARC

Nie tak wyobrażali sobie wycieczkę na Wysoczyznę piłkarze ręczni Banika Karwina. Podopieczni trenera Marka Michaliski przegrali na parkiecie Nowego Weseli 22:29.

Karwiniacy wszędzie byli ciut później od rywala. – Dla nas to był mecz z kategorii nieudanych. Chciałbym pogratulować zwycięstwa gospodarzom. Dali z siebie wszystko – ocenił walory rywala szkoleniowiec karwińskiego klubu, Marek Michalisko. Jego podopieczni w razie wygranej mogli zbliżyć się do czołówki tabeli, rzeczywistość była jednak zgoła odmienna. W tabeli po weekendzie wyprzedzają Banik nie tylko odwieczni rywale – Dukla, Zubrzi i Pilzno, ale też Nowe Weseli.

Banik w tym sezonie walczy na trzech frontach. W najbliższy czwartek w ramach 1/8 Pucharu RC ekstraligowa drużyna Karwiny zmierzy się z drugoligowym klubem MHK Karwina. – Zapowiada się ciekawa konfrontacja. Takich derbów już dawno nie było – ocenił Michalisko. Początek czwartkowego spotkania o godz. 18.30 w hali ekstraligowego Banika.

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

N. WESELI – KARWINA 29:22

Do przerwy: 15:12. Karwina: Marjanović, Mokroš – Brůna 3, Monczka 6/5, Urbański, Noworyta, Plaček, Chudoba 4/3, Drzyzga 2, Jan Užek, Solák 2, Skalický 1, Nantl, Nedoma 3, Růža, Čosik 1.

(jb)

Oda do rozpaczy

Z pustego i Salomon nie naleje. Posiłkując się cytatem starym jak sama ludzkość oddajemy hołd wszystkim tym kibicom, którzy pomimo ładnej pogody za oknem przecierpieli na Miejskim Stadionie mecz 15. Kolejki Fortuna Ligi pomiędzy Karwiną i Jabloncem.

Janusz Bittmar

W najwyższej klasie rozgrywek piłkarskich na prowadzeniu umocniła się po weekendzie drużyna Slavii Praga, która w sobotnim hicie pokonała 4:0 Banik Ostrawa. Trzy dni wcześniej ta sama Slavia przegrała z Banikiem w 1/8 Pucharu MOL 0:2. Uwzględniając ciasny kalendarz mistrza RC, który już dziś zaliczy wyjazdowe spotkanie Ligi Mistrzów z FC Barceloną, należy tylko zdjąć czapki z głów i nisko się pochylić. Slavia na półmetku rozgrywek nieuchronnie zmierza po kolejny mistrzowski tytuł, tymczasem drużyna Karwiny powieli z dużym prawdopodobieństwem scenariusz z zeszłego sezonu, ze wszystkimi rozdziałami.

• Znokautowany psychicznie Martin Kouřil po bramce Martina Doležala usiadł na murawie. To nie tak miało być. Fot. fkjablonec

Rozpędzić czarne chmury mogli podopieczni Františka Straki w niedzielnym meczu z Jabloncem, w którym wcale nie byli gorszym zespołem. Przegrali w swoim klasycznym stylu, po dużym błędzie obrony. Zmiennik Čonka na lewej flance dał się ograć jak dziecko, a najwyższe chłopisko na murawie, stoper Kouřil, nie upilnował w polu karnym główkującego Doležala. – Byłem w trudnej pozycji, wychylony do tyłu, ale zdążyłem jeszcze wyprzedzić Kouřila – skomentował trafienie za trzy punkty napastnik Jablonca. Dla Doležala to szósta bramka w tym sezonie. O takim bilansie ofensywni piłkarze Karwiny mogą tylko pomarzyć.

– Proste błędy powtarzamy w każdym spotkaniu. One powodują, że w tabeli zajmujemy takie, a nie inne miejsce – stwierdził mocno zdenerwowany Straka, który od pierwszych minut niedzielnego meczu czuł na swoich plecach oddech włodarzy karwińskiego klubu. Do wczorajszego zamknięcia numeru nad Olzą nic szczególnego się nie wydarzyło, w klubie jednak potrzebne są zmiany. Na chwilę obecną kadra MFK Karwina spełnia parametry drugoligowe i nie może się mierzyć z klubami nawet ze środka tabeli Fortuna Ligi. Wybitnie chaotycznie grają karwiniacy zwłaszcza pod nieobecność Adriela Ba Loua'y, najbardziej kreatywnego zawodnika w zespole. Spotkanie z Jabloncem ofensywny pomocnik z Wybrzeża Kości Słoniowej z powodu kolejnej kontuzji przecierpiał na trybunie w stylowym brązowym płaszczu w szkocką kratę, tak jakby przewidział, że mecz też będzie w kratkę.

Do końca kalendarzowego roku pierwszoligowi piłkarze zaliczą jeszcze pięć kolejek „wiosennych". W najbliższy piątek szykują się derby w Ostrawie. Banik o godz. 18.00 na Miejskim Stadionie w Witkowicach podejmuje Karwinę. Najbliższy rozkład jazdy MFK Karwina robi zresztą wrażenie. A więc: Banik Ostrawa, Viktoria Pilzno (24. 11.), Slavia Praga (30. 11.), Sigma Ołomuniec (7. 12.) i Liberec (14. 12.). Dla kibiców Karwiny to kolejny pretekst, żeby zapolować w sklepie na szampony pielęgnacyjne do siwych włosów.

FORTUNA LIGA

MFK KARWINA – FK JABLONEC 0:1

Do przerwy: 0:0. Bramka: 77. Doležal. Karwina: Pastornický – Ndefe, Kouřil, Rundić, Moravec (46. Čonka) – Vukadinović (76. Lingr), Smrž, Hanousek, Galuška – Petráň – J. Šašinka (83. Steven).

SLAVIA PRAGA – BANIK OSTRAWA 4:0

Do przerwy: 1:0. Bramki: 3. Souček, 52. Souček, 68. Tecl, 77. Ševčík. Ostrawa: Budinský – Fillo, Pokorný, Procházka, Stronati, Fleišman – Reiter (76. Holzer), Hrubý (46. Smola), Jirásek, Kuzmanović (60. Granečný) – Diop.
Lokaty: 1. Slavia Praga 41, 2. Pilzno 29, 3. Jablonec 27,... 7. Ostrawa 22, 14. Karwina 11, 15. Zlin 11, 16. Opawa 9 pkt.

Weekendowy serwis piłkarski: Piąty remis Trzyńca

FNL

SOKOLOW – TRZYNIEC 2:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 56. A. Čihák, 69. Mejdr – 44. Hlúpik, 78. Kubala. Trzyniec: Adamuška – Omasta, Šuľa, Gáč, Janoščín – Hlúpik, Machalík, Samiec (73. Kubala), Valenta (80. Wojnar), Cienciała – Tijani (70. Akulinin).

Świetny, ofensywny mecz w Sokolowie zakończył się podziałem punktów. Zwycięstwem wzgardził zmiennik Wojnar, który w końcówce spotkania z dośrodkowania Janoščína uderzył głową zbyt wysoko. Szkoleniowiec Trzyńca, Svatopluk Habanec, podczas ustalania wyjściowej jedenastki musiał pominąć etatowych stoperów, Kušníra z Bedecsem. Obaj z powodu czterech żółtych kartek nie mogli włączyć się do boju w Sokolowie. Godnie zastąpili ich w środkowej strefie obrony Šuľa i Gáč.

Lokaty: 1. Pardubice 32, 2. Dukla Praga 30, 3. Jihlawa 28,... 7. Trzyniec 20 pkt.

DYWIZJA F

KARWINA B – BOGUMIN 1:2

Do przerwy: 0:0. Bramki: 59. Krivák – 67. Padych, 76. Halaška. Karwina B: Neuman – Putyera, Mrózek, Hujo, Bielan – Krivák (73. Ceniga) – Wenglorz, Hejda, Greguš, Puchel – Hladík. Bogumin: Švrčina – Stošek, Kodeš, Ferenc – Palej, Fr. Hanus, Richtár, Latocha (54. Jesch), Halaška – Bloksch (89. Kubinski) – Padych (87. Lišaník).

Trwa świetna passa piłkarzy Bosporu Bogumin. Tym razem podopieczni Martina Špički zaskoczyli jednego z faworytów rozgrywek, rezerwy Karwiny. Do przerwy jeszcze nic nie wróżyło klęski gospodarzy. Po zmianie stron ekipa trenera Čestmíra Kročila wyszła nawet po bramce rosłego Kriváka na prowadzenie, reszta meczu należała jednak do przyjezdnych. Boguminiacy są najlepszym zespołem w dywizyjnej stawce pod względem liczby zwycięstw w meczach wyjazdowych.

TRZYNIEC B – HAWIERZÓW 4:0

Do przerwy: 2:0. Bramki: 27. Nieslanik, 39. Bulawa, 50. Wojnar, 77. Joukl. Trzyniec B: Chmiel – Chloň, Potůček, Bulawa, Janošík – Joukl, Čelůstka – Arroyo (80. Jalovičor), Wojnar (77. Lasota), Tatar (55. Novotný) – Nieslanik. Hawierzów: Přibyl – Podešva, Matušovič, Skoupý, Zbavitel (70. Bajzath) – Chlopek (83. Noga), Klejnot, Zupko, Heller (66. Velčovský) – Malcharek (75. Stanojkovič), Förster.

Bohaterem derbów został były kapitan i napastnik hawierzowskich Indian, Tomáš Wojnar. W 50. minucie Wojnar definitywnie ostudził zapędy swoich byłych towarzyszy z boiska, a w 77. minucie w zamieszaniu podbramkowym zmusił do faulu jednego z hawierzowskich stoperów. Z „jedenastki" wynik meczu ustalił zaś doświadczony Petr Joukl.

N. JICZYN – DZIEĆMOROWICE 3:4

Do przerwy: 2:2. Bramki: 12. Kutáč, 43. Hajnoš, 67. Smolarčík – 36. i 78. Egri, 44. Mičola, 90. Řapek. Dziećmorowice: Kotrla (51. Stach) – Nitka (81. Zach), K. Skoupý, R. Macko, Uher – M. Macko, Škuta, Leibl, Mičola, Egri – Řapek (90. J. Ligocký).

Trzecie zwycięstwo w sezonie wystrzelił gościom napastnik Daniel Řapek, któremu piłkę wystawił na czystą pozycję młodziutki Zach. 18-letni pomocnik KS Dziećmorowice przelobował całą linię defensywną gospodarzy, uruchamiając szybkiego Řapka, który sam na sam z golkiperem zachował zimną krew. – To była piękna „kropka nad i", po świetnym meczu w wykonaniu całej drużyny – skomplementował swoich podopiecznych trener Dziećmorowic, Josef Jadrný. – Dla nas to zastrzyk pozytywnej energii po niezbyt udanym jesiennym sezonie – dodał. Minusem spotkania była kontuzja bramkarza Adama Kotrli. – To na szczęście nic poważnego – zdradził nam Jadrný.

Lokaty: 1. Karwina B 27, 2. Opawa B 26, 3. Trzyniec B 26,... 6. Bogumin 23, 11. Dziećmorowice 11, 12. Hawierzów 10 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

Czeski Cieszyn – Bystrzyca 2:2 (68. Latocha, 85. Folwarczny – 35. Zoubek, 42. Buryan), Lokomotywa Piotrowice – Karniów 0:1 (61. Sabo), Hlubina – Datynie Dolne 4:2 (16. Krčmařík, 52. i 72. Procházka, 80. Hyrník – 18. Gistinger, 47. Cileček), Oldrzyszów – Pusta Polom 0:3, Bilowec – Czeladna 2:1, Břidličná – Fulnek 4:1, Haj – Bruszperk 2:1. Lokaty: 1. Bilowec 37, 2. Břidličná 30, 3. Fulnek 27,... 9. Datynie Dolne 17, 11. Cz. Cieszyn 14, 13. L. Piotrowice 11, 15. Bystrzyca 7 pkt.

IA KLASA – gr. B

Olbrachcice – Jistebnik 6:2 (Chumchal 3, Izaiáš 2, Kvapil – Lebica, Pasker), Jabłonków – Stonawa 2:2 (Lasota, Szotkowski – Žebrok, Kodousek), Śmiłowice – Libhošť 2:2 (Przyczko, Máj – Šimíček 2), Slavia Orłowa – Dobra 4:1 (Renta 3, Jatagandzidis – Palarčík), Petřvald n. Morawach – Lutynia Dolna 7:0, Dobratice – Wracimów 0:2, St. Miasto – Luczina 2:3. Lokaty: 1. Petřvald n. Morawach 34, 2. Sl. Orłowa 28, 3. Dobratice 25, 4. Olbrachcice 24, 5. Stonawa 24,... 8. Jabłonków 19, 12. Śmiłowice 10, 14. Lutynia Dolna 1 pkt.

IB KLASA – gr. C

L. Piotrowice B – Wierzniowice 2:2, Starzicz – Pietwałd 3:2, Mosty k. Jabłonkowa – Sucha Górna 2:4, Nydek – Oldrzychowice 1:3, Inter Piotrowice – Raszkowice 1:1, Zabłocie – Sedliszcze 6:1, Wędrynia – Gnojnik 1:2. Lokaty: 1. Gnojnik 34, 2. Zabłocie 31, 3. Oldrzychowice 31 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

V. Bogumin – L. Łąki 0:14, Dąbrowa – Żuków Górny 0:6, Cierlicko – Sn Hawierzów 0:3, Sj Pietwałd – G. Hawierzów 3:0, F. Orłowa – B. Rychwałd 8:2. Lokaty: 1. F. Orłowa 27, 2. Żuków G. 26, 3. Sn Hawierzów 19 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

Bukowiec – Gródek 3:1, Nawsie – Śmiłowice B 1:0. Lokaty: 1. Niebory 34, 2. Gródek 22, 3. Piosek 22 pkt.

(jb)

Czapki z głów przed Hamiltonem, mistrzem świata Formuły 1. Nie będę z nim jednak opijał tytułu

Robert Kubica,
polski kierowca Formuły 1

Karuzela Tipsport Ekstraligi

Przed przerwą zarezerwowaną dla turnieju z cyklu Euro Hockey Tour hokeiści zaliczyli komplet spotkań 17. kolejki Tipsport Ekstraligi. Stalownicy Trzyniec po raz drugi w tym sezonie pokonali Litwinów, Witkowice z kolei przegrały u siebie w dogrywce z Kladnem.

Janusz Bittmar

Zatankowali za trzy punkty

Stalownicy Trzyniec rozpieszczają swoich kibiców. W piątek podopieczni trenera Václava Varadi zagrali w Werk Arenie ze Spartą, a zaraz w sobotę podejmowali Vervę Litwinów. W lepszych humorach schodzili hokeiści mistrza RC z tafli w sobotę, wygrywając z Litwinowem 2:0 po bramkach Erika Hrni i Petra Vrány. – Wywiązaliśmy się z roli faworyta, szybko zapominając o przegranym meczu ze Spartą – stwierdził Marek Zadina, drugi trener HC Stalownicy Trzyniec. Dla drużyny z Litwinowa mecze z Trzyńcem są prawdziwą katorgą. W ostatnich dwunastu wzajemnych spotkaniach Stalownicy ani razu nie dali się pokonać. Tym razem o zwycięstwie zadecydowała szybka bramka z kija Hrni, który już w 2. minucie wykorzystał przewagę liczebną, trafiając przytomnym strzałem po wygranym wznowieniu gry przez Vránę. Na 2:0 poprawili gospodarze w końcówce drugiej tercji, podczas gry 4 na 4. Grający ostatnio w świetnej dyspozycji Vrána najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym i strzałem z nadgarstka nie dał szans Honzíkowi w bramce Litwinowa.

Aktywny, ale nieskuteczny Chmielewski

Festiwal zmarnowanych okazji zaliczył w sobotnim meczu polski napastnik Aron Chmielewski, który rozpoczął spotkanie z Litwinowem w elitarnej formacji, obok Vrány i Matěja Stránskiego. W każdej tercji reprezentant biało-czerwonych nie wykorzystał po jednej czystej okazji. W wyjściowym składzie Litwinowa, w czwartym ataku, nie zabrakło z kolei młodego polskiego napastnika Pawła Zygmunta, który 22 września w pierwszym wzajemnym pojedynku zdobył premierowego gola w czeskiej ekstralidze.

• Stalownicy sięgnęli po dwunaste z rzędu zwycięstwo z Litwinowem. Fot. hcocelari

Strnad katem Witkowic

Hit kolejki pomiędzy Witkowicami i Kladnem zakończył się pechową przegraną gospodarzy w dogrywce. Ostrawianie przegrali niedzielne spotkanie niejako na własne życzenie. Ekipa Jaromíra Jágra w 57. minucie wyrównała na 3:3, a w 4. minucie dogrywki po fatalnym błędzie witkowickich obrońców przechyliła szalę na swoją korzyść. Niepilnowany kapitan Kladna, Jakub Strnad, zdobył bramkę na wagę dwóch punktów z zamkniętymi oczyma.

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC – LITWINÓW 2:0

Tercje: 1:0, 1:0, 0:0. Bramki i asysty: 2. Hrňa (P. Vrána), 37. P. Vrána (M. Doudera). Trzyniec: Bartošák – Kundrátek, Gernát, Krajíček, M. Doudera, D. Musil, Galviņš – Chmielewski, P. Vrána, M. Stránský – Hrňa, Marcinko, Dravecký – O. Kovařčík, M. Kovařčík, Hrehorčák – D. Kofroň, Polanský, Martynek – Hladonik.

WITKOWICE – KLADNO 3:4 (d)

Tercje: 2:1, 1:1, 0:1 – 0:1. Bramki i asysty: 10. Mallet (Zdráhal, Trška), 11. Bukarts (Schleiss, M. Svoboda), 24. Roman (Bukarts, Schleiss) – 20. Stach (Austin, Nash), 40. Strnad (Melka, T. Kaut), 57. Melka (Strnad), 64. Strnad (Zikmund). Witkowice: M. Svoboda – Gregorc, D. Krenželok, Šidlík, Kvasnička, Trška, Bodák – Bukarts. Roman, Schleiss – Lakatoš, Š. Stránský, Zdráhal – Dej, E. Němec, Mallet – Vopelka, Werbik, Guman – Baláž.
Lokaty: 1. Sparta Praga 35, 2. Pilzno 32, 3. Ml. Bolesław 32,... 5. Trzyniec 31, 9. Witkowice 23 pkt.

Rower to jego pasja

Fot. ARC

Sezon rowerowy powoli dobiega końca. Na zdjęciu nadesłanym do naszej redakcji w dobrym humorze Štefan Pacák, zapalony rowerzysta z Bystrzycy, który we wrześniu w korzystnym świetle pokazał się w mistrzostwach Polski w parakolarstwie szosowym.

Pacák zakończył wyścig w czołowej piątce, co było jego planem minimum. W mistrzostwach Polski wystartowało w sumie 81 kolarzy z Polski, Republiki Czeskiej i Słowacji. W kategorii, w której rywalizował Pacák, na starcie pojawiło się 21 kolarzy.

– Przez cały czas trwania wyścigu mocno wiało, warunki na trasie nie były więc idealne. Cieszę się z dobrego wyniku – powiedział nam Pacák.

(jb)

W SKRÓCIE

POWALCZY O LA LIGĘ. Marcel Lizak wczoraj rozpoczął treningi z pierwszym zespołem Espanyolu Barcelona, ale wszystko wskazuje na to, że polski bramkarz na początek grać będzie w trzecioligowych rezerwach katalońskiego klubu. Lizak podpisał kontrakt z przedostatnim zespołem hiszpańskiej ekstraklasy za namową trenera Pablo Machina, który poznał Polaka z dobrej strony podczas pracy w Gironie. Według hiszpańskich dziennikarzy, 23-letni bramkarz ma uczyć się od 37-letniego Diego Lopeza, byłego zawodnika Realu Madryt i AC Milan. Marcel Lizak jest wychowankiem szkółki Gol Jelenia Góra, którą założył jego ojciec, Piotr. Grał również w rezerwach Miedzi Legnica i Śląska Wrocław. W 2015 roku wyjechał do Hiszpanii, gdzie grał w CD Cristo Atletico, a po roku trafił do Girony.

●●●

DLA KOGO »ZŁOTY BUT«? Robert Lewandowski z dorobkiem 28 punktów za 14 goli zajmuje drugie miejsce w klasyfikacji „Złotego Buta", nagrody dla najlepszego strzelca lig europejskich. Liderem klasyfikacji jest Estończyk Erik Sorga z Flory Tallin, ale w Estonii do zakończenia sezonu pozostała już tylko jedna kolejka. Ranking „Złotego Buta" powstaje w oparciu o liczbę goli strzelonych przez piłkarzy w lidze, która jest mnożona przez współczynnik trudności rozgrywek. Najwyższy – dwa – ma pięć czołowych lig, do których zaliczają się obecnie: hiszpańska, angielska, niemiecka, włoska i francuska.

(jb)

INFORMATOR

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – KARWINA: Akademia Pana Kleksa (6, godz. 18.00);
▲ **CZ. CIESZYN**: Akademia Pana Kleksa (7, godz. 10.00);
SCENA „BAJKA" – JABŁONKÓW: Podróże Guliwera (5, godz. 8.30, 10.30);
▲ Guliverovy cesty (6, godz. 8.30, 10.30);
▲ **KARWINA**: Podróże Guliwera (7, godz. 10.00);
SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Kočka na rozpálené plechové střeše (6, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Playmobile (5-7, godz. 16.00); Joker (5-7, godz. 19.00); To. Rozdział 2 (5, 6, godz. 20.00); Czarownica (7, godz. 16.00); Poslední aristokratka (7, godz. 17.30); Ženská na vrchodlu (7, godz. 19.00); Přes prsty (7, godz. 20.00);
KARWINA – Centrum: Rodzina Addamsów (5, godz. 17.45); Zombieland: Kulki w łeb (5, godz. 20.00); Román pro pokročilé (6, godz. 15.00); Angry Birds (6, godz. 17.15); Slayer (6, godz. 19.30); Midway (7, godz. 17.15); Nabarvené ptáče (7, godz. 18.00); Ženská na vrcholu (7, godz. 20.00);
TRZYNIEC – Kosmos: Zombieland: Kulki w łeb (5, 6, godz. 17.30); Terminator: Mroczne przeznaczenie (5, 6, godz. 20.00); Ženská na vrcholu (7, godz. 17.30); Midway (7, godz. 20.00);
CZ. CIESZYN – Central: Rodzina Addamsów (7, godz. 16.30; 8, godz. 19.00); Poslední aristokratka (7, godz. 19.00; 8, godz. 16.30);
CIESZYN – Piast: Rodzina Addamsów (5-7, godz. 14.00, 16.00); Boże ciało (5-7, godz. 17.15); Parasite (5, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą" – niedz. godz. 8.10 na 103 FM.

CO W TERENIE

COEXISTENTIA-WSPÓLNOTA – Zaprasza na XVI Kongres ruchu politycznego Coexistentia-Wspólnota w sobotę 9. 11. do Domu PZKO w Nawsiu. W obradach wezmą udział działacze sekcji polskiej i węgierskiej. Oprócz tradycyjnych punktów programu – sprawozdania z działalności, wyborów przewodniczącego, 1. wiceprzewodniczącego, Rady Republikowej, Komisji Rewizyjnej, Sądu Rozjemczego, zaakceptowania zmian we statucie, przyjęcia programu i priorytetów programowych – z okazji 30-lecia działalności ruchu zaprezentowana będzie jego 30-letnia historia. Prezentacja delegatów i gości od godz. 10.30. Otwarcie obrad o godz. 11.30.
CZ. CIESZYN – Filia Biblioteki Miejskiej, ul. Havlíčka 6, zaprasza na prelekcję Witolda Kożdonia pt. „Gruzja – gdzie Wschód spotyka się z Zachodem". Spotkanie odbędzie się we wtorek 12. 11. o godz. 17.00. Wejściówki 20 koron.
▲ Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na prelekcję Janiny Hławiczki pt. „Singapur, Malezja i Bali", która odbędzie się w piątek 8. 11. o godz. 18.00 w salce Koła w Ośrodku Kultury „Strzelnica", wejście od strony Olzy.
▲ Listopadowe spotkanie MUR-u odbędzie się w czwartek 7. 11. o godz. 17.00 w auli Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego. Na temat „Stanisław Hadyna, rodak z Karpętnej – jego życie, pasje i osiągnięcia" mówić będzie dyrektor Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach, Adam Pastuch.
GRÓDEK – MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków w sobotę 9. 11. o godz. 19.00 na „Tłoczyni kapusty" do Domu PZKO. W programie: gorolsko kapela „Sómsiek", okazyjny kabaret „My". Do tańca gra Roman Młynek. Wstęp 200 koron.
KARWINA – Biblioteka Regionalna Karwina, Oddział Literatury Polskiej przy współpracy z Kongresem Polaków w RC zaprasza na promocję książki „Sękaci ludzie", fragmenty książki czyta Karol Suszka. Poniedziałek 11. 11. o godz. 16.30 w budynku biblioteki na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Kontakt: e-mail: polske@rkka.cz, tel.: 596 312 477. Prosimy o potwierdzenie udziału.
KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW w RC – Zaprasza na Spotkanie Jesienne organizowane przez Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC, które odbędzie się w piątek 22. 11. o godz. 16.00 w Domu Polskim w Cz. Cieszynie-Sibicy. Składka 100 koron. Zobowiązujące zgłoszenia prosimy przesyłać w terminie do piątku 8. 11. Janinie Procner, nr komórki 723 158 041, e-mail: janinaprocner@seznam.cz.
KLUB SENIORA „PRZYJAŹŃ" – Zaprasza członków na spotkanie 11. 11. o godz. 17.00 do Domu Polskiego PZKO w Karwinie-Frysztacie.
NAWSIE – MK PZKO zaprasza w niedzielę 10. 11. o godz. 16.00 na sztukę teatru amatorskiego MK Milików pt. „Wiym wszystko, czyli kurzyni szkodzi zdrowiu".
PTM – W imieniu Rady PTM zapraszamy 8. 11. na zebranie członkowskie PTM w RC, które rozpocznie się o godz. 18.00 w Domu Seniora przy ulicy Sokołowskiej 1997 w Cz. Cieszynie.
PTTS „BŚ" – Zaprasza 9. 11. na listopadową wycieczkę w Beskid Śląski trasą z Kubalonki na Stożek i do Nydku. Na Kubalonkę odjeżdżamy autobusem z przystanku Cieszyn-Celma o godz. 8.00. Schroniska 100/100 – schronisko na Stożku. Wycieczkę prowadzi Janek Walek, tel. 721 413 926.
▲ zaprasza w środę 13. 11. na spacer po Opawie. Rozpoczniemy go na dworcu kolejowym Opava-Východ i zwiedzimy Slezské Zemské Muzeum (bilet 40 koron) oraz historyczną część miasta. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.45 bezpośrednio do Opawy. Odjazd pociągiem z Karwiny o godz. 7.58 z przesiadką w Ostrawie-Svinovie o godz. 8.42 do pociągu jadącego do Opawy z Cz. Cieszyna. Przyjazd do Opawy godz. 9.13. Na spacer zaprasza Fredzio Lotter, tel. 605 587 986.
STONAWA – Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza na wystawę rękodzieła pt. „U nas w Stonawie" w sobotę 9. 11. i w niedzielę 10. 11. w Domu PZKO w godzinach 9.00-17.00. Bufet i loteria zapewnione. Cieszymy się na spotkanie.
SUCHA GÓRNA – Klub Chłopa MK PZKO zaprasza we wtorek 5. 11. o godz. 17.30 do Domu PZKO na prelekcję Zbigniewa Pawlika pt. „Jak Śląsk Cieszyński (nie) wrócił do Macierzy".
ŻUKÓW DOLNY – MK PZKO zaprasza na spektakl teatru amatorskiego pt. „Babsko rewolucja – O tym, jak se baby zbuntowały i jak to całe dopadło …" 10. 11. o godz. 15.30 do restauracji „Pod Dzwonkiem". A po spektaklu dobra zabawa przy muzyce cymbałowej Ládi Holiše, w ofercie loteria, domowe wypieki.

POLECAMY

Legendy polskiego rocka lat 80. na ekranie

Easy Rider, Perfect, Krzak, TSA, Kasa Chorych, Republika, Maanam, Brygada Kryzys, Deuter i Ogród Wyobraźni – te kultowe polskie zespoły rockowe wystąpiły w filmie dokumentalnym Michała Tarkowskiego z 1982 roku pt. „Koncert". Muzyczna opowieść zostanie zaprezentowana w bystrzyckim kinie już w czwartek 7 listopada w ramach Klubu Filmu Polskiego.

Jedną z niewielu autentycznych rejestracji polskiego rocka lat 80. zrealizował Michał Tarkowski, aktor (znany min. z ról w „Człowieku z marmuru" i „Wodzireju"), scenarzysta i reżyser, współtwórca (razem z Januszem Weissem i Jackiem Kleyffem) legendarnej grupy kabaretowej Salon Niezależnych.
Spotkania w ramach KFP w kinie w Bystrzycy (MÚZ-IC) mają formułę klubu dyskusyjnego. Stałe członkostwo w klubie zapewnia jednorazowa opłata w wysokości 50 koron uiszczana przy pierwszym wejściu. Dzięki niej widzowie uzyskują legitymację klubową, która uprawnia do darmowych wejść na kolejne seanse odbywające się ramach KFP. Terminy kolejnych projekcji to: 21. 11. oraz 12.12. Zapleczem KFP jest kino MÚZ-IC w Bystrzycy. – Bystrzyca jako ośrodek kinowy ma już długoletnią tradycję. Władze gminy są otwarte, udostępniają kino z obsługą, za co jesteśmy im ogromnie wdzięczni – dodaje Wantuła.
Gmina Bystrzyca to oficjalny partner imprezy. **(r)**

KONCERTY

CZ. CIESZYN – PSP zaprasza na koncert „Małe jesienne Do Re Mi," który odbędzie się w środę 6. 11. o 17.00 w kinie „Central" w Cz. Cieszynie. Wystąpią chóry: „Trallalinki", „Trallala" i gościnnie chór dziecięcy „Gaudeo" z Świerklan. Serdecznie zapraszamy!

OFERTY

DACHY, KRYCIE I REMONTY.
Tel. +48 601 532 642. GŁ-395

PRZECIEKA CI DACH, kapie Ci do domu – zadzwoń: +48 609 852 057. Uszczelniamy wszystkie rodzaje dachów. GŁ-036

WSPOMNIENIA

Dnia 5 listopada 2019 wspominamy 100. rocznicę urodzin naszej Mamy

śp. HELENY KRZYŻANKOWEJ

a 28 października 2019 minęła 105. rocznica urodzin naszego Taty

śp. ADAMA KRZYŻANKA
z Piosku

Synowie Jan, Karol i Władysław z rodzinami.
GŁ-636

Kto kochał – nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.

Dnia 6 listopada minie 1. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Babci i Prababci

śp. HENRYKI OGROCKIEJ
z Karwiny

Z miłością i szacunkiem wspominają syn i córka z rodzinami. RK-107

Dnia 6 listopada 2019 minie piąta rocznica, kiedy na zawsze pożegnaliśmy naszą Ukochaną Mamusię i Szwagierkę

panią HELENĘ PRZECZEK
zamieszkałą w Orłowej-Lutyni

O chwilę wspomnień bliskich i znajomych prosi najbliższa rodzina.
GŁ-633

„Głos" jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"

MINISTERSTWO KULTURY | SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ | Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie | POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE | STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

Głos – GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu", ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Kożdoń, kozdon@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz • Reklamacje tel. 800 300 302 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos" należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

Ogłoszenia do »Głosu« przyjmowane są w dni powszednie:
• W redakcji „Głosu" przy ul. Strzelniczej 28, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: *info@glos.live* • W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. - Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, *e-mail: ad.servis@hudeczek.cz.* • W Odd. Literatury Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: *knih-k1pl@rkka.cz.*

WSPOMNIENIA

Dnia 3 listopada minęła 1. rocznica śmierci naszego Kochanego Wujka

śp. inż. STANISŁAWA SŁOWIKA
z Trzyńca

Z szacunkiem wspomina rodzina Bubów.
GŁ-638

NEKROLOGI

Po trudach życia pełnego znoju,
śnij swój wieczny sen i odpoczywaj w spokoju.

Pogrążeni w głębokim żalu zawiadamiamy, że dnia 31 października 2019 zmarła w wieku 87 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. LUDMIŁA FRANKOWA
z domu Janczyk,
zamieszkała w Trzyńcu, Końska 49

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 8 listopada 2019 o godzinie 15.00 w kościele rzymskokatolickim w Trzanowicach. Zasmucona rodzina. GŁ-637

W tej ziemi wyrosłem,
ta ziemia mnie karmiła,
tej ziemi służyłem,
w tej ziemi odpocznę.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że zmarł w wieku niespełna 90 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Wujek i Szwagier

śp. JÓZEF JACHNICKI
emerytowany nauczyciel
zamieszkały w Jabłonkowie, ul. Sadowa nr 509

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę dnia 6. 11. 2019 o godz. 14.30 w kościele parafialnym w Jabłonkowie. W smutku pogrążona rodzina. GŁ-639

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie z powodu śmierci

śp. JÓZEFA JACHNICKIEGO

składa męski chór „Gorol" z Jabłonkowa.
GŁ-643

Nigdy nie umiera ten,
kto w sercu bliskich żyje.

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 1 listopada 2019 zmarła w wieku 95 lat nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia, Teściowa, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. AURELIA PARCHAŃSKA
zamieszkała w Suchej Górnej

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 6. 11. 2019 o godz. 14.00 w kościele ewangelickim w Suchej Średniej. Zasmucona rodzina. RK-108

Człowiek szlachetny,
odchodząc do wieczności,
nie umiera,
ale żyje w naszej pamięci.

W smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 2 listopada 2019 zmarł w wieku 81 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Wujek i Szwagier

śp. inż. ZBIGNIEW WOJNAR
z Karwiny

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we czwartek dnia 7. 11. 2019 o 14.00 w sali obrzędowej w Karwinie-Raju. Zasmucona rodzina. GŁ-641

Zasmucona rodzina Zmarłego

śp. inż. ZBIGNIEWA WOJNARA

pragnie podziękować pracownikom oddziału chorób wewnętrznych szpitala górniczego w Karwinie-Nowym Mieście oraz personelowi lecznicy chorób przewlekłych szpitala w Karwinie-Raju za opiekę w czasie jego ciężkiej choroby. GŁ-642

PROGRAM TV

WTOREK 5 LISTOPADA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Jeśli kiedyś odejdę (film) **10.35** Opowiadaj (s.) **11.25** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.000** Wszystko, co lubię **14.25** StarDance **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Opowiadaj (s.) **21.00** Przygody kryminalistyki (s.) **21.50** Gejzer **22.20** Columbo (s.) **23.55** Taggart (s.) **0.45** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Cudowna planeta **9.55** Błękitna krew **10.50** Wyspy Kanaryjskie **11.40** Królestwo natury **12.15** Nie poddawaj się plus **12.40** Nie poddawaj się **13.10** Chcesz je? **13.15** Starożytny Egipt **13.45** Odkryte skarby **14.30** Zardzewiały raj **15.25** Apokalipsa: I wojna światowa **16.20** Najważniejsze operacje II wojny światowej **17.20** Majestatyczne Alpy **18.15** Trabantem z Indii do domu **18.45** Wieczorynka **18.55** Historie przyrodników **19.15** Magazyn religijny **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Na lotniskowcu **21.05** Beneš **22.00** Moje stulecie: 1945 – 2018 **22.55** Akumulator 1 (film) **0.40** Dicte (s.).

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **9.00** Ulica (s.) **9.55** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.45** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dowody zbrodni (s.) **15.55** Agenci NCIS: Nowy Orlean (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.40** Weekend **22.30** Whiskey Cavalier (s.) **23.25** Bez śladu (s.) **0.20** Dowody zbrodni (s.).

PRIMA
6.05 Wolverine (s. anim.) **6.35** Rodzina piratów (s. anim.) **7.20** M.A.S.H. (s.) **9.20** Policja w akcji **10.20** Uśpiony tygrys (film) **12.15** Południowe wiadomości **12.30** Policja Hamburg (s.) **13.30** Ostatni gliniarz (s.) **14.30** Walker, Texas Ranger (s.) **15.30** Agenci NCIS (s.) **16.30** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.45** Marta **22.50** Zapach zbrodni (s.) **23.55** Policja w akcji.

ŚRODA 6 LISTOPADA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.450** Doktor Martin (s.) **10.35** Przygody kryminalistyki (s.) **11.25** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Babeczki **14.20** Columbo (s.) **15.55** Napisała: Morderstwo (s.) **16.40** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Świat pod głową (s.) **21.10** Niewidzialni (s.) **22.05** Columbo (s.) **23.20** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **0.05** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Wspaniała Ameryka **9.55** Śmierć Hitlera **10.45** 1917: Jak się przeprowadza rewolucję **11.35** Szalony świat zimnej wojny **12.30** Historia hanackiego Jeruzalem **12.50** Na muzycznym szlaku **13.15** Wiadomość od Ivy Drápalovej **13.45** Miejsce zamieszkania: wieś **14.05** Europa dziś **14.35** Obywatel Havel **15.30** Telewizyjny klub niesłyszących **16.00** Historie przedmiotów **16.25** Beneš **17.20** Moje stulecie 1945-2018 **18.15** Na piwnym szlaku **18.45** Wieczorynka **18.55** Babel **19.25** Matuzalem **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.05** Podróż po wschodniej Estonii **21.35** Trabantem z Indii do domu **22.05** Gomorra (s.) **23.35** Okupacja (s.) **0.20** House of Cards (s.).

POLECAMY

• **Trabantem z Indii do domu**
Wtorek 5 listopada, godz. 18.15, TVC 2

• **Szalony świat zimnej wojny**
Środa 6 listopada, godz. 11.35, TVC 2

• **Zielnik**
Środa 7 listopada, godz. 18.15, TVC 2

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.45** Ulica (s.) **9.45** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.45** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dowody zbrodni (s.) **15.55** Agenci NCIS: Nowy Orlean (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Misja Nowy dom **21.40** 10 lat młodsza **22.40** Whiskey Cavalier (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.30** Dowody zbrodni (s.).

PRIMA
6.10 Wolverine (s. anim.) **6.40** Rodzina piratów (s. anim.) **7.25** M.A.S.H. (s.) **9.25** Policja w akcji **10.25** Błądzące serca (film) **12.15** Południowe wiadomości **12.30** Policja Hamburg (s.) **13.30** Ostatni gliniarz (s.) **14.30** Walker, Texas Ranger (s.) **15.30** Agenci NCIS (s.) **16.30** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Błękitny kod (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.50** Mroczny Kraj (s.) **0.05** Policja w akcji.

CZWARTEK 7 LISTOPADA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.45** Sprzątanie **10.05** Wszystko, co lubię **10.30** Opowiadaj (s.) **11.25** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Ucho **14.20** Ojciec Brown (s.) **15.05** Doktor Martin (s.) **15.55** Napisała: Morderstwo (s.) **16.45** Wszystko, co lubię **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Opowiadaj (s.) **21.00** Przygody kryminalistyki (s.) **21.50** Pr. dyskusyjny **22.50** Taggart (s.) **23.40** Kryminolog (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Wyspy Hawajskie **9.45** Majestatyczne Alpy **10.40** Chcesz je? **10.45** 10 wieków architektury **11.00** Apokalipsa: I wojna światowa **11.55** Najważniejsze operacje II wojny światowej **12.55** Magazyn chrześcijański **13.25** Zardzewiały raj **14.20** Szalony świat zimnej wojny **15.15** Apokalipsa: I wojna światowa **16.10** Astana, miasto przyszłości **16.55** Wyspy Kanaryjskie **17.45** Podróż po wschodniej Estonii **18.15** Zielnik **18.45** Wieczorynka **18.55** Przygody nauki i techniki **19.25** Historie przyrodników **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Błękitna krew **21.00** Bedeker **21.30** Na piwnym szlaku **22.00** Dicte (s.) **22.45** Lotnicze katastrofy **23.35** Queer.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **9.00** Ulica (s.) **10.00** 10 lat młodsza **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.45** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dowody zbrodni (s.) **15.55** Agenci NCIS: Nowy Orlean (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.40** Gwiezdne życie **22.15** Lucy (film) **23.55** Dowody zbrodni (s.).

PRIMA
6.10 Wolverine (s. anim.) **6.40** Rodzina piratów (s. anim.) **7.25** M.A.S.H. (s.) **9.25** Policja w akcji **10.25** Róża z Kerrymore (film) **12.20** Południowe wiadomości **12.30** Policja Hamburg (s.) **13.30** Ostatni gliniarz (s.) **14.30** Walker, Texas Ranger (s.) **15.30** Agenci NCIS (s.) **16.30** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.35** Prima Partička **22.45** Tak jest, szefie! **0.00** Policja w akcji.

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

NASI DZIAŁACZE

FERDYNAND KRAUS

Społecznikostwo wyniosłem z domu. Mama udzielała się w Klubie Kobiet, ojciec był działaczem Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Szkoły.

Moja PZKO-wska działalność rozpoczęła się w Miejscowym Kole w Łyżbicach-Wsi. Zapisałem się tam razem z kolegami po skończeniu szkoły podstawowej. Tworzyliśmy fajną ferajnę, nasz Klub Młodych prowadził śp. Bogusław Kokotek, który był o rok starszy ode mnie. Pomagaliśmy w organizacji festynów i innych imprez, graliśmy skecze, było bardzo wesoło.

Później przeszedłem do Koła w Trzyńcu-Tarasie, gdzie prezesem był wówczas fantastyczny człowiek, Emil Śliwka. Koło było bardzo żywe, niestety w późniejszych latach starsi działacze za bardzo pouczali młodych, przez co zrazili ich do działalności w PZKO. Teraz to się z trudem odradza.

Od ok. dwudziestu lat jestem członkiem zarządu Koła na Tarasie, ale od „gadania" na zebraniach wolę dostać konkretne zadanie do wykonania. W Kole pełnię funkcję rejonowego, ale przede wszystkim jestem kucharzem. Gotuję na imprezach, a spośród nich wyróżnia się „Śledziówka", na której wszystkim bardzo smakują moje sałatki rybne. Gotuję także na festynach szkolnych PSP w Trzyńcu VI – już od czasów, kiedy moja córka chodziła do przedszkola. Byłem także związany z prężnie działającą drużyną pionierską w PSP w Trzyńcu I, co roku byłem kucharzem na obozach pionierskich w Rohaczach.

Zamiłowanie do gotowania wyniosłem z domu. Zawsze lubiłem eksperymentować w kuchni, a miałem to szczęście, że mama mi na to pozwalała, nie odsuwała mnie od garnków. Ale nie od razu zostałem kucharzem z zawodu, najpierw wyuczyłem na mechanika precyzyjnego, skończyłem technikum oraz studia pomaturalne. Pracowałem jako technik w hucie. W wieku 50 lat rzuciłem to wszystko, zrobiłem kurs dla kucharzy i potem gotowałem w restauracjach, w domach seniora.

Fot. DANUTA CHLUP

Po 1989 roku byłem przez 12 lat członkiem Rady Miasta w Trzyńcu; udało mi się wówczas załatwić, aby miasto przekazało harcerzom ośrodek w Koszarzyskach.

(dc)

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. miękka, wygodna kanapa
2. skoczny taniec ludowy
3. autor „Zemsty"
4. grecki oszczep używany w pentatlonie lub amerykański raper

Wyrazy trudne lub mniej znane: AKON

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. wodny obszar przed portem, morski parking
2. imię Fettinga lub Niziurskiego
3. australijski film fabularny „Krokodyl..." z Paulem Hoganem
4. miasto portowe w Jemenie

Wyrazy trudne lub mniej znane: ADEN

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie fraszki Jana Sztaudyngera:
„Takt chyba nie jest cnotą satyryka,
Nie zmieni nic, kto nie..."

1.- 4. Thomas Alva, słynny wynalazca
3.- 6. bita w mennicy
5.- 8. trójnóg do ustawiania aparatu fotograficznego
7.- 10. sprzęt lekkoatletyczny Moniki Pyrek lub Anny Rogowskiej
9.- 12. rybka akwariowa o ciele w kształcie trójkąta
11.- 2. frontowa ściana budynku

Wyrazy trudne lub mniej znane: SKALAR

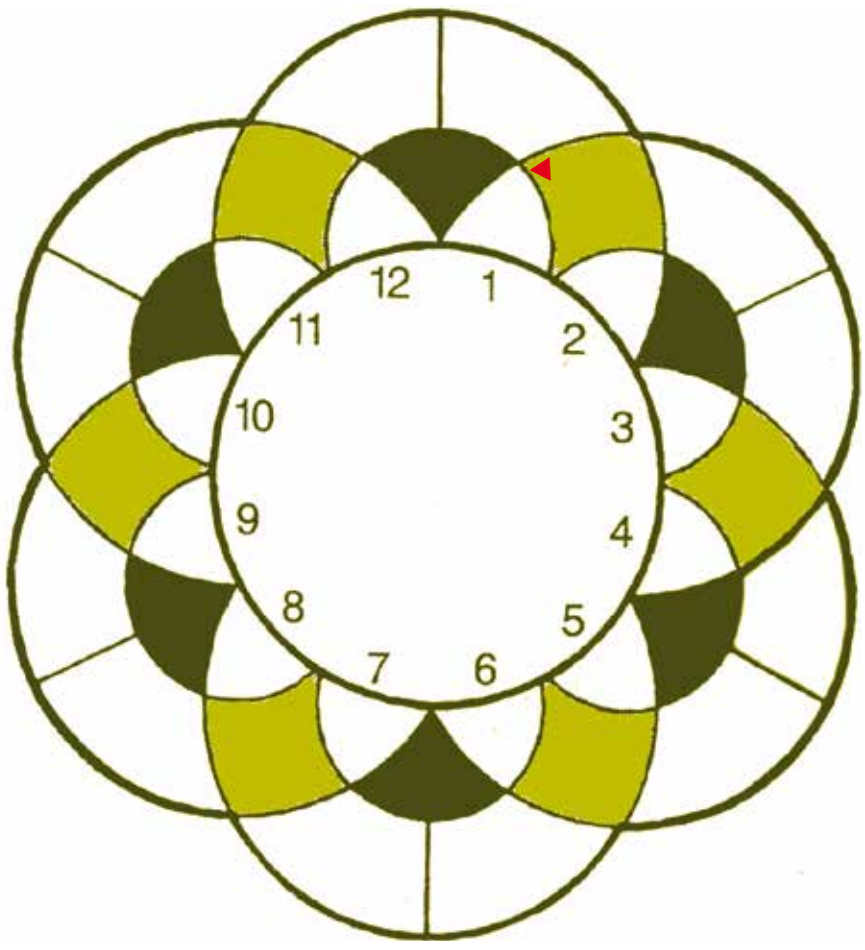

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 15 listopada 2019 r. Nagrody książkowe za rozwiązanie zadań z 15 i 22 października 2019 otrzymują **Jan Stebel z Gnojnika** oraz **Janina Procházka z Karwiny-Mizerowa.** Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 15 października: 1. GRAT **2**. RYBNIK **3**. ANIELA **4**. TKAĆ
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 15 października: 1. BAKU **2**. ABRAMS **3**. KAMRAT **4**. USTA
Rozwiązanie logogryfu łamanego z 15 października: ZDANIA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 22 października: 1. KOPA **2**. OPAŁEK **3**. PŁETWA **4**. AKAI
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 22 października: 1. NUDA **2**. UDZIAŁ **3**. DIABEŁ **4**. ALLA
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 22 października: MOST ZWODZONY